

Jau nuo 1940 m. trečią gegužės mėn. sekmadienį minima "I am an American Day", kuri primena, kad kiekvienas amerikietis visomis išgalėmis stengiasi tinkamai atlikti savo pareigas. Ši diena ypač atsimintina šiuo metu, kada JAV, vadovaudamos visam laisvajam demokratini pasauliui, veda kovą su klaidingu ir įžūliu priešu, tykančiu pavertti visą pasaulį. Toliau reikšmingu momentu yra būtina, kad kiekvienas amerikietis visomis jėgomis prisidėtų prie krašto ūkinės gerovės, būtų politiškai susipratęs ir pasiryžęs ginti Amerikos laisvės bei demokratijos idealus ir remti savo krašto pastangas ginti šiuos idealus nuo išorinių pasikėsinimų. Tik tuo būdu bus dabar vykstanti kova laimėta ir pasiekta visų taip trokštama taika.

Prezidentas Trumanas yra nurodęs, jog turi būti vedamas vėjus už teisybę, kuris suteiktų ir kitose šalyse žmonėms teisingų informacijų apie laisvę ir demokratiją. Prie to, žinoma, turi prisidėti visi laisvę ir demokratiją santrauką mylinti žmonės. Juo labiau tai svarbu, kad totalistinis komunizmas ir nori laimėti, skleidamas šmeižtus apie demokratinius kraštus. Ypač piktą žodžių ir neteisinių prasimanymų jis nepasigali JAV adresu. Prieš šitą melo akciją ir turi būti pradėtas tiesos vėjus.

Šiam reikalui gali būti panaudotos įvairios priemonės. Bet viena jų ypač lengvai visiems prieinama — tai laiškas. Rašome savo draugams ir pažįstamiems ir įvairiausių kraštų. Jais mes lengvai galime sudaryti teisingą arba klaidingą vaizdą apie JAV. Ir kiekvienas daug prisidėsime prie laisvės bei demokratijos išlaikymo bei laimėjimo, jei neraišinesime kokių tuščių sensacijų, bet nušviesime tikruosius JAV idealus bei tą pažangą, kurią JAV yra padariusi savo demokratinės santvarkos dėka.

Lietuviškąjį maskolberniai dar vis stengiasi vaidinti, kad jiems lygiai kaip ir ankščiau gerai sekasi savo suklaidintų žmonių būrelį už nosies vedžioti, bet užsimiršę kartais jau ir patys prastaria, kad prasideda jiems prastos dienos. "Laisvė" 88 numeris, šaukdamosi savo bičiulių pagalbos, jau rašo, kad juos "kryžiolai" įtužūsiai užpuolė, tad turėję "skaudžiai" susirūpinti finansine savo laikraščiu paramai. O "Vilnis" rašydama apie savo šėrininkus labai giria po 77-87 m. turinčius kelis senelius, įtikinėdama, jog tie seniai "nė kiek nepasėję".

Matyt, pataikaudama kapen bežengiantiems naiviams seneliams dar tikisi iškraptų iš jų kokių dolerių savo kromeliui paminti. Be to, ir pati sau ji norėtų įsikalbėti, jog tie po 87 m. seniai nė kiek nepasėję. Mat, ji tik ir remiasi būriu tokių senelių, ir kai tie seneliukai iš tikro "pasėję", tai su jais "pasėję" ir visais jais besirėmęs reikalas.

ČEKOSLOVAKIJOS POLITINIS BYLOS NERA GALO

Čekoslovakijoje už tariamą šnipinėjimą JAV nuteistas mirė V. Lucki. Jam buvo primesta, kad jisai buvęs neseniai patį mirti pasmerktą buv. majoro J. Nechansko bendradarbis. Horai Litvini taip pat nuteisti nuo asmens, iš kurių vienas kunigas, ligi gyvos galvos kalėti. Be šių dar 21 asmuo nuteisti nuo 9 mėnesių ligi 26 metų kalėti. Kunigas Tomira buvo apkaltintas kurstęs savo pamoksluose žmones prieš komunistinę vyriausybę ir organizavęs šnipinėjimą.

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ VISUOMENINIS IR KULTURINIS GYVENIMO SAVAITRASTIS
KAINA KAS PENKTADIENI

Entered as second-class matter February 16, 1948, at the post office at Brooklyn, New York, under the Act of March 3, 1879 METAI XVI

PENKTADIENI, GEGUŽES - MAY 19, 1950

Nr. 20, (917)

Kaina 10c.

AMERIKA

THE LITHUANIAN WEEKLY
"AMERIKA"
Published by
Lithuanian Universal Bureau, Inc.
417 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EV 8-7012

Prez. H. Trumanas apie JAV politiką

Bus dedama pastangų pagerinti sąlygas pietinėse valstybėse. — Smulkiesiems pramoninkams reikiama paramos. — Šaltasis karas gali ilgai užtrukti.

Prezidentas H. Trumanas savo kelionėje po pietines valstybes pasakė visą eilę kalbų, kuriose nušvietė JAV vyriausybės vidaus ir užsienio politiką bei savo paties pažiūras šiais klausimais.

Iš prezidento pasisakymų vidaus politikos klausimais pirmąjį eilę pažymėtina jo pažada dėti visas pastangas pagerinti sąlygas pietinėse valstybėse. Pagal prezidento planą čia turėtų būti praversti geresni keliai, imtasi miškų atsinidimo ir irigacijos plano vykdymo, plačiau mastu naikinimo įvairių ūkio kenkėjų ir pagaliau atomi-

nės energijos panaudojimo žemės ūkiui bei pramonei kelti, kas, prezidento nuomone, bus galima ateity padaryti. Savo kalbose prezidentas kalbėjo ir apie savo planą smulkiesiems pramonininkams remti. Suteikimas jiems kreditų, prezidento nuomone, juos įgalintų sukurti naujų darbo galimybių JAV gyventojams ir atidaryti naujas rinkas gaminiams.

Kaip vyriausybės nuopelną prezidentas išskė ir tai, kad ji apgynė JAV ūkį nuo komunizmo, socializmo bei kitokių izmų eksperimentų.

Dėl atėities prez. Trumanas

yra optimistas. Jis mano, jog per 10 metų kiekvienos amerikiečių šeimos metinės pajamos pasieks 4.000 dolerių, skaitant ne banknotų kiekį, bet realią pirkimo galią.

Liesdamas užsienio politiką, prezidentas pasizymėjo, jog šaltasis karas gali ilgai užtrukti ir paragino amerikiečius turėti kantrybės, nes tokį didelį dalyką, kaip dabar vykstančio šaltojo karo laimėjimas, greit nepasiekiami. Bet jis įsitikinęs, jog laisvosios tautos šią kovą laimės. Taip pat jis griežtai pasisakė ir prieš izoliacionistus, nes jeigu Amerika liautųsi šiuo sunkiu momentu rėmusi laisvąsias tautas, tai neišvengiamai jos patektų į komunistų jungą, o paskui įsigalėję komunistai atsigrižtų ir prieš pačią Ameriką.

Kalbėdamas apie Sovietus, prez. Trumanas pažymėjo, jog jie, išskiriant dar vieną tik karą, imasi visų priemonių padaryti nebeįmanomą tarptautinį bendradarbiavimą ir tautų sugyvenimą. Taip pat jie visomis priemonėmis stengiasi palaikyti laisvųjų tautų atsparumą, kad galėtų jas pavergti.

Savo kelionėje prezidentas pasakė 51 kalbą.

AUSTRAI SUSIRŪPINE BELAISVIŲ LIKIMU

Rusams pareiškus, kad jau grąžinti visi vokiečiai belaisviai, nors vokiečių duomenimis jų sovietuose turėtų būti dar pusantro milijono, abiejų šalių spauda ir austrai. Austrų belaisvių Rusijoje turėtų būti dar apie 5.000. Ligi pereinamųjų metų mėn. tų belaisvių namiečiai reguliariai gaudavo iš jų laiškus. Bet nuo to laiko staiga laišku gavimas nutrūko ir daugiau negautama iš jų jokios žinios, nors dar 1948 m. rusai buvo pažadėję, jog ligi galo metų paleis visus austrų belaisvius.

DEZERTIRUOJA LIAUDIES POLICININKAI

Iš Vokietijos sovietinės zonos "liaudies policijos" prasidėjo toks didelis dezertiravimas, jog sovietai saugoti Berlyno rytinio sektoriaus sienoms sudarė specialias savo slaptosios policijos komandas.

Perbėgėliai į Vakarų sektorių pasakoja, jog "liaudies policija" eina pėstininkų kariuomenės apmokymą, tad bijo, jog gali būti panaudota kare. Drausmė esanti griežtesnė, negu šiaip armijoje. Taip pat jie pareiškė, jog atbėgę čia jie turėjo patirti, ar galės pasilikti ir tai pranešti savo draugams, kurie taip pat nori bėgti, jei tik galės vakariniuose sektoriuose pasilikti.

ISVARYS ČEKOSLOVAKIJOS DIPLOMATUS

Iš Vašingtono pranešama, jog Valstybės Departamentas yra paruošęs notą, kurioje Čekoslovakijos vyriausybė bus paraginta atšaukti iš JAV apie dvidešimt savo diplomatinį atstovų. Tuo atveju turėtų būti ne tik sumažintas tarnautojų skaičius Čekoslovakijos atstovybės Vašingtone, bet ir uždarytas vienas ar du iš New Yorke, Pittsburghe ir Clevelande esančių Čekoslovakijos konsulatų.

Šių priemonių JAV vyriausybė imasi kaip atsakymo į Čekoslovakijos vyriausybės reikalavimą, kad JAV atšauktų visą eilę savo diplomatų iš Čekoslovakijos. Šiomis dienomis tie JAV diplomatai iš Pragos jau išvyko.

RYTŲ DIPLOMATAI TEBEBĖGA

Iš Suomijos pranešama, kad pasitraukė iš savo vietų ir nori išvykti į Argentinos Lenkijos atstovybės Helsinky kultūros attache Dr. J. Zetroski ir vicekonsulas F. Miskowski. Jie nesutinka su komunistinės Lenkijos vyriausybės politika.

MINEKIME LIETUVIŲ GENOCIDO DIENĄ

1941 metų birželio 14-oji diena amžiams įėjo į Lietuvos Tautos kančių ir aukų istoriją. Masiniai areštai ir deportacijos į sovietines vergų darbo, bado ir mirties stovyklas Sovietų Sąjungą tada pradėjo visuotinį mūsų tautos naikinimą. Tuo vienu sykiu buvo deportuota mirčiai apie 40.000 lietuvių. Bet tai buvo pirmoji Sovietų Sąjungos pavergtosios Lietuvos kruviniųjį Kalvarijų stotis. Birželio 14-oji mūsų tėvynėje kartojasi kiekvieną dieną! Sovietų Sąjungos genocidinis režimas Lietuvoje jau yra sunaikinęs daugiau kaip ketvirtąją dalį visos mūsų tautos. Kas ketvirtas lietuvis yra nužudytas, nukankintas arba pasmerktas mirti. Esantieji kraše kiekvieną baimės ir nerimo dieną laukia, kada nepasotinamas NKVD molochas pareikalaus ir jų laisvės ir gyvybės aukos.

Chaosas ir deklaracijos, sutartys ir tarptautiniai Sovietų Sąjungos įsipareigojimai jų neapsaugoja ir neapgina. Diena dienon, metai iš metų milijonai ir dešimtys milijonų sovietinės diktatūros kankinių šaukiasi teisingumo ir išvadavimo. Bet laisvasis pasaulis tikrai yra savotiškas. Jis jaudinasi dėl nelaimės ištikto gyvulio, bet yra kurčias ir nejautus milijonams žudomų nekaltų žmonių, milijonams kankinamų kūdikių ir senelių, milijonams našlaičių ir sudarytų šeimų, milijonų kapams Komi, Kolymos, Altaus ir kitose Sibiro ir arktikos srityse.

Laisvojo Pasaulio Lietuviai, birželio 14-oji mus įpareigoja ne tik prisiminti Sovietų Sąjungos vykdomo genocido aukas: nukankintus ar tebekankinamus mūsų artimuosius — mūsų motinas, žmonas, vyrus, vaikus, mūsų brolius, mūsų gimines, draugus ir pažįstamus. Birželio 14-jį mus įpareigoja priminti tą mūsų tautos ir kitų Sovietų Sąjungos naikinamų tautų šurpą tragediją visam laisvajam pasauliui. Birželio 14-oji įpareigoja laisvojo pasaulio lietuvių taip šūktelti, kad kurtieji išgirstų ir aklieji praregtų, koks baisus žmogaus ir tautų naikinimo nusikaltimas vykdomas anapus "geležinės uždangos." Birželio 14-oji ypač įpareigoja tuos laisvojo pasaulio lietuvių, kurie patys yra buvę anų siaubio dienų liudytojai, kad jie tą siaubą liudytų laisvojo pasaulio sąžinei, ir drąsintų laisvojo pasaulio valią ryžtis žmogaus ir tautų naikinimą Sovietų Sąjungoj sustabdyti.

Birželio 14-oji yra lietuvių susikaupimo ir gedulo diena. Lietuvos vėliava tepakils iki pusės stiebo ir kiekvieno lietuviuo nešiojamą Vyties ar tautinių spalvų ženklą pridengs gedulo šydas. Gedulo ženklan tą dieną lietuvis neorganizuotis ir nelankys pramogų. Birželio 14-oji yra protesto diena. Protesto prieš Sovietų Sąjungos vykdomą žmogaus ir tautų naikinimą. Protesto ženklan tą dieną lietuvis badaus, reikšdamas savo solidarumą genocido aukoms.

Birželio 14-oji yra kovos diena. Priešgenocidinės kovos diena. Kovos dėl žmogaus ir tautų teisės gyventi diena. Kad ta kova su Sovietų Sąjungos vykdomu lietuvių naikinimu būtų galima vesti be atvangos ir vis platesniu mastu, birželio 14-oji įpareigoja lietuvių į tą kovą aktyviai įsijungti ir bent dalį tos dienos uždario skirti Tautos Fondui.

Laisvojo Pasaulio Lietuviai, birželio 14-oji yra mūsų tautos skausmo diena.

Tegu šis skausmas sustiprina mūsų pastangas Tėvynei išlaisvinti ir tautai išlaikyti gyvai.

Tegu šis skausmas visus laisvojo pasaulio lietuvių suriša su Tėvyne kovojančiais ar genocidine laisvės išstūmimo kankinamais ir nukankintaisiais mūsų broliais į vieną gyvą ir nesunaikinamą Lietuvos Tautos Bendruomenę.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

ATIDENGTA SOVIETŲ ŠNIPINĖJIMO TINKLAS IRANE

Vienas buvęs Sovietų valdininkas Vakarų valstybių ir Irano valdžios įstaigoms perdavė dokumentus, apimančius sovietų šnipinėjimo tinklą Irane. Minimas Sovietų valdininkas, buvęs jų prekybos komisijos narys, jau prieš keletą mėnesių perėjęs į vakariečių pusę, bet pasilikęs dar mėnesį savo vietoj, norėdamas surinkti duomenis apie Sovietų šnipus. Jo suteiktas duomenimis sovietinio šnipinėjimo centras yra Sovietų atstovybė ir rusų ligoninė Teherane, kurios gydytojai priiminėja kaip pacientus šnipinėjimo agentus. Vyriausias šnipinėjimo vadovas esąs atstovybės sekretorius D.

Komisarovas. Šnipinėjimo agentūra turi aštuonis skyrius: partinės veiklos, dokumentų, propagandos, spaudinių, ūkio, transporto, finansų ir kairiųjų veiklų rėmimo.

Po šio šnipinėjimo tinklo atidengimo Komisarovas išskrido į Maskvą, matyt, pranešti apie nemalonų įvykį. Irano vyriausybė, nenorėdama labai įtempti santykius su Sovietais, kol kas nedaro griežtų žingsnių, nors eilės žymių komunistų suėmimas yra, tur būt, ne be ryšio su šios šnipinėjimo aferos atskleidimu.

KOMUNISTŲ VADAS E. DENNIS TUREJO EITĮ KALĖJIMĄ

Komunistų vadas E. Dennis pagaliau turėjo eiti į kalėjimą atlikti savo vienerių metų bausmės už Kongreso paniekinimą. Jis bandė savo bausmės atlikimą nustumti tolyn, aiškindamasis, jog turįs rūpintis savo apeliacija kitoje byloje, kur jis nuteistas metais kalėjimo ir 10.000 dolerių bauda už šamokslą nuversti krašto vyriausybę. Bet teisėjas Pine šį jo prašymą atmetė, paaiškindamas, jog tuomet jokio nusikaltimo negalima bus paimti į kalėjimą, nes, už vieną nubaustas, tuoj darys naują nusikaltimą ir prašys atidėti jam bausmę, kadangi noris pats ginti savo naują bylą.

RAGINS SOVIETUS SUTVARKYTI SAVO SKOLAS

Valstybės departamento valdininkai pareiškia, jog Sovietų vyriausybė vėl bus paraginta sutvarkyti savo 11 milijardų dolerių skolą, susidariusią už karo metu tiekiamus pagal nuomos ir paskolos įstatymą. JAV reikalauja, kad būtų atlyginta už negalvoje reikia turėti JAV, stipriausią iš pasaulinių jėgų. Prof. Tingsten pripažino, kad Suomijos problema yra labai reikšminga, bet, anot jo, "mes neturime leisti, kad Maskva nuspreštų, kada mes turime pasukti į Vakarų."

Kas naujo ŠIA SAVAITĖ

— Vašingtone pareiškama, jog JAV turi nedidelę, bet didelę sprogimo jėgą atomine bomba, kuri gali būti paleista į taikinį rakietiniu lėktuvu. Ši "Baby" bomba esanti galingesnė už nusiųstą ant Hirošimos ir pirmąsias Bikini salot bandytas atominės bombas.

— JAV vyriausybė įsakė savo piliečiams išvykti iš Čekoslovakijos, nes atstovybė nebegali garantuoti jų saugumo.

— Amerikos Darbo Federacija reikalauja duoti vokiečiams pilnas teises ir leisti jiems prisidėti prie Europos ūkio atstatymo.

— Estijos komunistinių vrsinių areštai vyksta toliau. Pasiklausioji auka yra pramonės ministeris L. Luus, kuris apkaltintas "buržuaziniu nacionalizmu."

— Žydai vėl pradėjo slaptai grįžti iš Palestinos ir savo gyvenimus kurti — Austrija, Vokietija ir net Vengrija — nes Palestinoje esą sunku gyventi.

— Atlante prie New Jersey krantų buvęs pastebėtas paslaptinas povandeninis laivas.

— Norvegijos sostinė Oslo pradėjo savo 900 metų sukakties minėjimą.

— JAV laivyno vadovybė pranešė, jog Ramiajam vandenyne nuo laivo išauta rakietas pasiekė 106,4 mylių aukštį. Tai yra šios rūšies raketų rekordinis aukštis. Sausumoj išauta dviguba rakietas yra pasiekusi 250 mylių aukštį.

Jo nuomone, Švedija turinti pasinaudoti proga ir laikytis bendro konflikto nuosaly, o kokios nors jėgos Vakarų Europoje, išskyrus Angliją ir JAV, jis nematąs.

Švedų parlamento komunistų frakcijos narys Hilding Hagberg buvo labai nustebe, "kad tie du seni norvegai kalbėjo apie karą ir taiką lyg apie kurios sptines rungtynes, iš kurių malonumų laukiama."

Švedas prof. Herbert Tingsten (buvęs socialdemokratas ideologas, dabar aršus liberalas), konstatavęs, kad švedų komunistai neprotestuotų sovietams okupavus Švediją ir Norvegiją, kreipėsi į kapitono du Rietz ne-utrumo politiką, kuri buvo ir švedų parlamento debatuoja. O dėl kapitono skundimosi, kad Vakarų kontinentas yra silpnas, priminė, kad čia pirmąjį eilę reikalinga iš pasaulinių jėgų. Prof. Tingsten pripažino, kad Suomijos problema yra labai reikšminga, bet, anot jo, "mes neturime leisti, kad Maskva nuspreštų, kada mes turime pasukti į Vakarų."

konstatavęs, kad švedų komunistai neprotestuotų sovietams okupavus Švediją ir Norvegiją, kreipėsi į kapitono du Rietz ne-utrumo politiką, kuri buvo ir švedų parlamento debatuoja. O dėl kapitono skundimosi, kad Vakarų kontinentas yra silpnas, priminė, kad čia pirmąjį eilę reikalinga iš pasaulinių jėgų. Prof. Tingsten pripažino, kad Suomijos problema yra labai reikšminga, bet, anot jo, "mes neturime leisti, kad Maskva nuspreštų, kada mes turime pasukti į Vakarų."

LEIDŽIA LIETUVIŲ UNIVERSALIS BIURAS, INC. KAS PENKTADIENIS. Prenumeratos kainos:	
Jungt. Valst. metams	3.00
Jungt. Valst. pusmečiui	1.60
Užsienyje metams	3.50
Užsienyje pusmečiui	1.75
Skelbimų kainos pagal susitarimą	

Raštas ir žinlas Amerika trumpina savo nuodūrą. Nesnaudoti raštai korespondentams negražinami, jei tam tikslu neprisiunčiama pašto ženklų.

Savaitės politika

Vakarų Vokietija įjungiamą ir Vakarų tautų bendruomenę. — Bandys sujungti Vakarų pramonę. — Su Kremlium pasitarimų nebus ieškoma. — Sovietai vaidina taikos akcijos komediją.

Pereitos savaitės politinių įvykių centre buvo Vakarų sąjungininkų užs. reik. ministerių konferencija Londone. Svarbiausias šios konferencijos tikslas buvo aptarti šaltjo karo klausimus ir sustiprinti Vakarų politinį, ūkinį bei karinį bendradarbiavimą.

Ypatingas dėmesys šiuo kartą buvo atkreiptas į

Vokietija

Norint sutelkti visas prieškomunistines tautas į vieną bloką, vakariečiams tenka duoti tarp tautų vietą ir Vakarų Vokietijai. Dėl dabartinio Vokietijos padalinimo Vakarų sąjungininkai nerado galimą šiuo tarpu sudaryti su Vokietija tai kas sutartį, bet padarė visą eilę kitų žygių, įgalinančių Vokietiją įsijungti į Vakarų tautų bendruomenę. Užs. reik. ministeriai pabrėžė, jog toliau sąjunginink. kariuomenė bus laikoma Vokietijoje ne vokiečiams tvarkyti bei prižiūrimi, bet tik savotišią Europos dalį nuo sovietinės agresijos. Okupacinių statusas taip pat bus peržiūrimas ir, reikia manyti, duos daugiau laisvės patiems vokiečiams tvarkytis. Jeigu pridėsim, kad Vakarų Vokietija yra jau pakviesta ir priėmusi pakvieta įstoti į Europos Tarybą bei sumažintą jos ūkio kontrolę, tai reikės pripažinti, kad Vakarai pasiryžę ją pilnai įjungti į Vakarų tautų bendruomenę.

Antaisi svarbus dalykas, kuris rūpėjo šiai konferencijai, buvo

Europos ūkio suorganizavimas

Kaip tik šis proga prancūzų užs. reik. min. R. Schumanas pasiūlė Europos anglies ir plieno pramonę sujungti vienos bendros vadovybės rankose. Prancūzija esanti pasirodusi Lotaringijos ir Saaro pramonę sujungti su Ruhr krašto pramonė. Paskui prie to galėtų prisidėti Belgija, Liuksemburgas, Olandija, Italija, Anglija ir kiti kraštai. O šiuo būdu būtų pasiekta ne tik ūkinis, bet ir politinis tikslas — išnyktų vokiečių nepasitenkinimas dėl prancūzų žygių Saaro pramonės klausimais. Nors šis planas dar turės būti svarstomas ir smulkiau išdirbtas, bet jis rado Vakaruose gyvo pritarimo. Jam pritarė ir Valstyb. Departamento sekret. Acheson.

Pasitarimai

šaltjo karo

klausimais Europoje, kaip pranešama, buvo gana vispusiškai ir visi konferencijos dalyviai taik klausimais buvo vieningos nuomonės. Ta proga buvo aptarti ir su Vakarų gynyba susiję klausimai.

Neišleistas buvo iš akių ir komunizmo pavojus Tolin. Rytuose. Pažymėtinas čia dalykas tai JAV valstybių užsienio reik. ministeriai griežtai pasmerkė sovietų elgesį su

karo belaisviai,

kurių Sovietai ligi šiol nepaleidę, dabar jau skelbia, kad pas

Amerikiečiai domisi iš Lietuvos paslymus atsiųsti vaistų

TREMTINIAI YRA GERI KANDIDATAI Į JAV PILIECIUS

Nassau Daily Review - Star'gegužės 3 d. numeryje įsidėjo ti.

platu pasikalbėjimą su Father Joseph — vienu iš tremties atvykusių lietuvių kunigų, kuris prašė jo pavadėsi neskelbti, kad bolševikai už jo pareikšimą nekeršintų jų rankose esantiems šio kunigo artimiesiems. Laikraščio reporteris J. Montgomery pirmąjį eilę domėjosi pagraisėjusiais prašymais iš Lietuvos atsiųsti streptomocino ir kitų pagraisėjusių amerikinių vaistų. Jis plačiai aprašo jam parodytą tuo reikalu iš Lietuvos laisvą bei dvi telegramas ir paduoda šio kunigo nuomonę, jog tuo būdu sovietai tik nori išvilioti iš Amerikos šių svarbių vaistų plačiai jų armijai išplitu-

ti. Kartu reporteris plačiai papasakoja ir šio ilgai bolševikų kalyje kankinto kunigo istoriją, pats susipažinęs su ja iš to kunigo bylos dokumentų, kuriuos kalbamas kunigas pasiėmė, kai, vokiečiams vejanč bolševikus, išėjo iš kalėjimo.

Kartu reporteris pažymi, kad toki energingi ir ryžtingi žmonės, kaip šis kunigas, yra puikūs kandidatai į JAV piliečius.

VYSK. SLOKANS RUŠIA LAISVAI LATVIJAI KATALIKISKĄ INTELIĞENTIJĄ

The Register gegužės 14 d. numeryje gana plačiai rašo apie tremtyje esančio lietuvių vyskupo B. Sloskans pergyvenimus sovietų kalėjimuose ir dabartinę jo veiklą. Kaip žinome, vysk. Sloskans kalėjo kartu su mūsų vyskupu Matulioniu bei kiais lietuviams kunigais ir buvo savo laiku iškeistas į Latvijos tuometus komunistus. Šiuo metu u vykskupas Sloskans gyvena Belgijoje ir dėsto Liuvono universitete. Kaip pats vyskupas yra pažymėjęs, šiuo metu jis dėsto pastangas paruošti būsimai laisvai Latvijai kunigų ir pasauliečių katalikų inteligentų.

Šiuo metu jo globoj mokosi 13 klerikų ir 17 pasauliečių studentų. Ateinančiais metais jų skaičius pasieks 16 klerikų ir 23 pasauliečių. Šitai, vyskupo žodžiais, yra įmanoma tik Belgijos katalikų paramos dėka.

BUVUS TEKSTILIS DARBININKAS PASKELBTAS SVENTUOJU

Dalyvaujant 103 ispanams tekstilės darbininkams, gegužės 7 d. Šv. Tėvas paskelbė sventuoju buvusį taip pat Ispanijos tekstilės darbininką, o paskui arkivyskupą Antaną Mariją Claret.

Naujai sventuoju paskelbtas A. M. Claret buvo tekstilės darbininkų sūnus ir pats nuo 17 metų pradėjo dirbti tekstilės įmonėje. Laisvalaikio besimokdamas, per penkerius metus jis pasirodė egzaminams, įstojo į kunigų seminariją ir 28 metų amžiaus buvo įšventintas į kunigus. Savo veikloje yra pasižymėjęs kaip misionierius, socialinis reformatorius, Claretinų ordino steigėjas ir produktin-gas rašytojas, palikęs 140 tomų raštų.

Amerikos lietuvių tarpe esantieji komunistai irgi yra ne kas kita, kaip Stalino penktoji kolona. Kada santykių tarp J. A. Valstybių ir Sovietų vis labiau įsitempia, jie ne tik nesusipranta, nesiliauja veikti prieš Amerikos ir lietuvių tautos interesus, bet dar labiau smarkauja, rengia Stalino agentų prakalbą, biuriusiai koluoja tremtinius, tas Sovietų teroro aukas.

IŠ VISUR

— Romoje Lietuvių Kunigų Sąjungos Romos skyriaus susirinkime vysk. V. Brizgas pažymėjo, jog viso pasaulio lietuvių jaunuoliai, norį eiti į kunigus, galės stoti į Šv. Kazimiero kolegiją Romoje, kur jiems bus sudarytos sąlygos pasirosti kunigo pašaukimui.

— „Patrios“ leidykla Vokietijoje jau baigė spausdinti prof. A. Šapokos plačią Lietuvos istoriją, turinčią 698 psl. ir 3 spalvuotus žemėlapius bei daug iliustracijų tekste.

— Paskutiniu laiku IRO pareigūnai tremtinius, kurie dar nepradėję emigracinių bylų į kitus kraštus, pradėjo raginti užvesti tas bylas emigracijai į Austriją.

— Hesseno provincijos, „Vokietijoje, vyriausybės įstaigos įsakė grąžinti į sovietų zoną dvi iš ten neseniai atbėgusias lietuvių šeimas, kurios prašė Vokietijos vyriausybės apsaugos.

Toks vokiečių žygis sukėlė Vokietijoje gyvenančių lietuvių tar-

pe didelį susijaudinimą ir susirūpinimą, kad jie nepradėtų panašiai elgtis ir su kitais, kai tremtiniai pereis vokiečių vyriausybės globon.

— Tremtinių stovyklose Vokietijoje gegužės 7 d. buvo paminėta Motinos Diena.

— Vokietijoje baigė darbą „Lux“ leidykla, kuri buvo įsteigta Lietuvos vyskupų tremtyje pastangomis. Per savo veiklą gyvavimą ši leidykla išleido visą eilę labai vertingų knygų. Paskutinis labai didelis ir vertingas jos leidinys yra Šv. Rašto VI tomas.

— Šių metų sausio mėn. iš Britų zonos emigravo 634 lietuvių. Emigravo į šiuos kraštus: 121, lietuvis į Australiją, 93 į Kanadą, 132 į Jungtines Amerikos Valstybes, 1 į Kolumbiją. Nuo emigracijos pradžios iš Britų zonos Vokietijoje iš viso emigravo 17,000 lietuvių. Iš jų į Jungtines Amerikos Valstybes emigravo 3,734. Per NCWC vizas gavo 2,364 lietuvių.

REIKSMINGASIS ŠVENTŲJŲ METŲ PAMINKLAS

Labai, labai mažas skaičius lietuvių galės atlikti šventųjų Metų kelionę į amžinąją Romą. Bet beveik visi galime labai lengvai atleiti į talką nuosirdžiomis pastangomis tinkamai šv. Metus atžymėti.

Dėmesyje turimi Nekalto Prasidėjimo Seserų gyvą reikalą dar šiemet pasistatydinti šv. P. Marijos garbei koplyčia savo vienuolyne. Ši koplyčia bus tikras lietuvių paminklas šv. Metų atminimui įamžinti.

Koplyčios statybai įvykdyti yra sudarytas Statybos Komite-

tas, kuriam vadovauja kun. Pranas M. Juras. Garbės pirminku yra J. E. Hartfordo vyskupas Henry J. O'Brien.

Komitetas viename savo atsišaukimų sako: „Mes tikimės ir nuosirdžiai prašome Jūsų aukos. Tiesa, daug kas į Jus kreipiasi, daug kas Jūsų aukos prašo vis vertingiesiems dalykams. Bet mūsų reikalas neatidėliojamas... Jūsų parama padės pastatyti Dievo Namus, o iš jų nuolatos eis šv. Mišių auka, kils maldos už geradarius, gyvus ir mirusius.“

Toliau Komitetas pažymi: „Jūsų garbingas vardas bus tinkamai atžymėtas. Jūs būsite įrašyti į garbės Aukso Knygą, pagal Jūsų aukos dydį. Jūs gausite atitinkamą diplomą — pažymėjimą arba būsite įrašyti į statytojų Garbės Lentą, įrengtą pačioje koplyčioje.“

Nekalto Prasidėjimo seselės yra labai kuklios, bet jų pasi-aukojimas ir dideli labdaros darbai yra daug kam gerai žinomi. Jos dar neseniai įsikūrusios Amerikoje ir Kanadoje, bet jau susilaukė stiprių įvertinimų iš bažnytinės vadovybės.

Turėdamos savo centrą Putnam, Conn., jos savo darbą plečia. Visai ten netoli, Thompson, Conn., jos turi senelių namus, kuriuose prižiūri ir užlaiko ke- liolika pasenusių moterų ir vy-

rus. Vasaros metu jos turi lietuvių mergaitėms kelių savaitių lietuvišką stovyklą. Kelis kartus per metus suruošia moterims uždaras rekolekcijas. Jos yra priglaudusios lietuvaiteis našlaiteis ir sudariusios sąlygas naikino daugiau kaip pusę mi-mokyti.

Kanadoje seselės turi didžiulę vaikų prieglaudą, kurią joms patikėjo pats Toronto arkivyskupas. Ir Kanadoje, ir Amerikoje jos susilaukia naujų pašaukimų.

Šiuo metu seselės koplyčios lyg ir neturi. Taip, savo vienuolyne vieną didesnę kambarį jos yra pavertusios koplyčia, bet tai tik laikina koplyčia. Seselėms reikia tikros koplyčios.

Seselės įvertins kiekvieną auką, nors ir mažiausią. Kas nori paauguti didesnę sumą (500, 100 ar 50 dol.), o iš karto nepajėgia, gali tai atlikti dalimis, sumokant kad ir per 15 mėnesių.

Visas aukas prašoma siųsti tokiu adresu: Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn.

Gegužės 21 d. Putname, Seselių vienuolyne, įvyks jų rėmėjų metinis suvažiavimas. Tai labai tinkama proga atsiminti darbsčiųias seseles, nusiunčiant savo auką koplyčios statybos reikalams.

Juozas B. Laučka.

Patriotai lietuviai sėkmingai pikietavo „progresyvius“

Newark, N. J. — Pirmas mūsų bei persilėmimas su progresistais įvyko šiemet dar žiemos metu. Newarkie žinomas „Sietyno“ choras, kurs sakosi esąs visa širdimi progresyvus ir taipgi kairėn nuliņkęs, buvo surengęs koncertą. Bet štai, Sietynui visai nesitikint, atsirado pikietas — demonstracija, kuri reikšė, kad Sietyno veikla Newarkie nėra pageidautina. Nemažai aimanavo Sietynas, o su Sietynu ir „Laisvė.“

Gal būt, Sietynas po tokio smūgio pamanė, kad dypukai ir visi lietuviai Newarkie jau pasitenkino vienu pakietavimu, o taipgi į išmanymu „pasitaisė“, tai štai po kelių mėnesių, geg. 6 d., surengė vėl koncertą. Bet kiek „progresyvus“ Sietynas rengėsi prie koncerto, tiek Newarko lietuviai patriotai rengėsi ir vėl pikietui — demonstracijai. Matyt per savo „klapčiukus“ Sietynas tai sužinojo ir, jau paskutinėmis dienomis prieš koncertą, ima ir pakeičia datą, vietoj gegužės 6 d., perkelia koncertą gegužės 7 dienai. Bet Newarko lietuviai budėjo visą laiką, kad Sietynas neiškirštų šio pokšto. Gegužės 7 dieną Sietyno koncertas turėjo prasidėti punktualiai 3:30 v. p.p., gi jau 2:30 v. p.p. pradėjo rinktis demonstrantai prie salės pikietavimui. Tuo pačiu laiku jau pradėjo ir taip vadinamoji „publika“ rinktis, bet tik jau patys „nuožmiausi progresyviai“ darso per pikietų linijas eiti salėn, kurių gal tik koks 30 per priekines duris įėjo. Nemažai žmonių grįžo atgal, per pikietų linijas nėjo.

„Gana gausiai susirinkusios publikos simpatijas pelnytai laimėjo Izabelė Motekaitienė. Jos sopranas skambus, švelnus, lygiai stiprus aukštesnėje, kaip ir žemesnėje. skalėje. Scenoje ji jaukėsi drąsiai. Dainuotų operų italiskai jau nesusidarė sunkumo. Lietuviai jos pasirodymu didžiavosi... Apskritai Motekaitienės pasirodymas buvo puikus. Aukštąsias pasiekta dainavimo lygis... Jai gali garantuoti nemažą pasekimą Amerikos scenoje. („Draugas“ 1950. V. 9) J. Pr.“

Dienraštis „Naujiens“ (1950. V. 10) taip pažymi: „...Iz. Motekaitienė... dainavo „Trubadūro“ operą pagrindine Leonoros rolę. Dainavo ir valdinę gerai, lietuviškai buvo labai malonu dalyvauti jos pasirodyme Amerikos Operoje. S.“

NAUJA RASYTOJŲ DRAUGIJOS VALDYBA

Bostone įvykusiam lietuvių rašytojų suvažiavime išrinkta nauja draugijos valdyba, į kurią įėjo Jonas Aistis, Juozas Tyslavas, Stasys Santvaras, Faustas Kirša ir Bernardas Brazdžionis. Pirminkū išrinktas J. Aistis.

ATVYKSTA RASYTOJAS TAMULAITIS

Iš Blombergo stovyklos Vokietijoje išvyko į JAV rašytojas St. Tamulaitis. Jis vyksta į Čikagą.

— 1950 m., vasario mėn. 1 d. Vokietijoje, Britų zonoje buvo 5,103 lietuvių IRO globojamose stovyklose ir 1,498 už stovyklų ribų. Iš viso 6,601 lietuvis. Prieš metus laiko toje pačioje zonoje iš viso buvo 21,435 lietuvių. Transzitinėse stovyklose vasario 1 d. buvo iš viso 634 lietuvių, visi pakavo į emigraciją.

— Per balandžio mėn. BALFo sandėlyje gauta 718 svarų siūtaukotų drabužių ir kitų daiktų.

— Per balandžio mėn. BALFo sandėlyje gauta 718 svarų siūtaukotų drabužių ir kitų daiktų.

— Per balandžio mėn. BALFo sandėlyje gauta 718 svarų siūtaukotų drabužių ir kitų daiktų.

Kada pamatė, progresyviai, kad jie turės tik pilkas salės sienas klausytojais, tai apmaulo pagauti, bent du iš jų paime „ant drąsos“, bandė parodyti savo „krabrazstį“, ir, išėję gatvėn, bandė priekabų ieškoti. Bet abu juos greit policija suvaldė.

Policijos buvo nedaug, bet užtat žvalgybos ir saugumo buvo nemažai. Jie turėjo ir vertę ir domėjosi, kas yra yra tas Sietynas ir koki žmones su Sietynu surišti. Šiaip didesnių nesuipratimų neįvyko, ir daugiau, kaip dvi valandas demonstravę, demonstrantai išsiskirstė. Gaila, kad tokia lietuviška organizacija, kaip Šv. Jurgio draugija, išnuomoja tokiems „progresyviams“ salę, bet reik tikėtis, kad D-jos nariai susipras ir daugiau salės neuomos progresistams, tada nereikės nė pikietuoti, o tokios demonstracijos prie Šv. Jurgio D-jos salės, nei salei, nei draugijai garbės neteikia.

Strategas.

VALYMAI JAU IR LATVIJOJ

Spauda praneša, jog ne tik Estijoje „išvalyti“ bolševikiniai valdovai, bet tasai valymas jau pasiekęs ir Latviją. Latvijose „prezidentas“ A. Kirchensteins jau nebebeįs savo pareigas. Paskutiniu laiku jo pareigas eitanas vyr. tarybos prezidento sekretorius A. Uptis.

ATSIUSTA PAMINETI

P. Victor Gidžiūnas, O.F.M., S. Th. D. DE FRATRIBUS MINORIBUS IN LITHUANIA usque ad definitivam introductionem observantiae. Pars 1. Romae, 1950. 98 psl.

Antanas Macieja DIDYSIS INKVIZITORIUS. Antroji papildyta laida. 1950 — Sventieji metai. Išleido „Venta“ kun. Pr. M. Juro Išemomis. 221 psl. Tiržas 2,000 egz.

Kotryna Grigaitytė PASLAPTIS. Lyrika. Iliustravo V. K. Jonynas. „Ventos“ leid. 1950 — šventaisiais metais. Tiržas 800 egz.

Stasys Yla LIETUVA BRANGI. Iškeltaijančiai sėsei ir broliui. 1950 — Sventieji metai.

Supreme Lithuanian Committee of Liberation MEMORANDUM ON THE RESTORATION OF LITHUANIA'S INDEPENDENCE. Published by the Lithuanian Executive Council, 1950. 95 psl.

Visai mūsų sunkiais laikais ir pagalbos Mes pranešame žinia. Svent XII, atsak Vyskupų ir

Sventoje mūsų isigalėjo tas mos Popiežiaus roms bendr Dangiskus kurie joms krikščionišk džia, būtų li sidūrusiems gyvenimo s tai turi did šiuo pilni su ku, kuriame, ro siautėjim tarp kitų ir patingai juo nuoliuos prisla naimėms; pasaulyje vy su geriausie narsiai kovoj gyvybės už a židinius, ar p yra ištremti tingus kraštu tarnauti svet se ne be did tikėjimui ir d pasilikusieji d džiojami bedi gundymais, y mokosi jaunio gose, kad te vadinamo kom kiti pagaliau, daugiausia, ne apsigyventi E

Ka Kazin Šven

Ar tu girdi, atodūsiai N Jau greit ir kraujo bang

Ir kalne Ge žaizda pačio Ar protėvių Tu aimanas

Kazimierai mes laisvės Prie karšto šiandien ir

Iš naujo kn

Kauno Arkivyskupas Metropolitas ir kiti tremtyje esą Lietuvos Vyskupai

VISAM LIETUVIŲ JAUNIMUI

siunčia sveikinimą ir ganytojinį laiminimą

Mylimasis Jaunime

Visai mūsų tautai ir Jums, sunkiais laikais, tarsi paguodos ir pagalbos ženklą iš dangaus, Mes pranešame Jums malonią žinią. Šventasis Tėvas PIJUS XII, atsakydamas į Lietuvos Vyskupų ir tikinčiųjų prašymą, paskyrė ir paskelbė neatšaukiamai ir visiems laikams SVEN-TAJI KAZIMIERĄ Ypatingu Danguje esančiu GLOBEJŲ vižiniją. Šventasis Tėvas PIJUS XII, atsakydamas į Lietuvos Vyskupų ir tikinčiųjų prašymą, Mes Jums skelbiame:

SV. KAZIMIERAS
Ypatingas Lietuvių Jaunimo Globėjas

P. P. PIJUS XII

amžinai dalyką atminti

Šventoje Eklezijoje jau seniai įsigalėjo tas paprotys, kad Romos Popiežiai tautos ar atskiroms bendruomenėms skirtų Dangiškų Globėjų pas Dievą, kurie Joms šviestų kaip aiškūs krikščioniško gyvenimo pavyzdžiai, būtų kartu ir padėtų atsidūrusiems šio nelaimių pilno gyvenimo sunkumuose. Ypač tai turi didžiausios reikšmės šiuo pilnu sumišimo mūsų laikais, kuriame, po žiauriausio karo siautėjimo, MES matome tarp kitų ir Lietuvių tautą, o ypatingai jos jaunikačius ir jaunuolius prisilėgus neapsakomos nelaimės; kai neseniai visame pasaulyje vyko ginklų kova, visų geriausi iš to jaunimo narsiai kovojo ir atidavė savo gyvybę už altoriaus ir šeimų židinius, ar pasmerkti darbams yra ištremti į tolimus ir nesvečius kraštus; kiti priversti tarnauti svetimos kariuomenės ne be didelio pavojaus savo tikėjimui ir doros tyrumui; kiti, pasilikusieji tėvynėje, yra suvedžiojami bedievių viliojimais ir gundymais, ypatingai tie, kurie mokosi jaunimui skirtose įstaigose, kad ten giliau persiliut vadina komunistų mokslu; kiti pagaliau, kurių priskaitoma daugiausia, netekę tėvynės turi apsigyventi Europos, Vidurinės

Kotryna Grigaitė

Kazimierai Šventasis

Ar tu girdi, Karaliau, atodūsius Neris? Jau greit ir Tavo karstą kraujo banga užlies.

Ir kalne Gedimino žaidza pačioj širdy. Ar protėvių garbingu Tu almanas girdi?

Kazimierai Šventasis, mes laisvės meldžiam vis. Prie karsto Tavo liūdi šiandien ir mūs Vytis.

Iš naujai pasirodžiusios knygos „Paslaptis“

lą Micarą, Velterį (Velinterno) Vyskupą ir Šventosios Apeigų Kongregacijos Prefektą, šiuo raštu ir visiems laikams, MES tai tikrai žinodami ir rimtai apsvairstę bei Apaštalinės galios pilnybe, Šventąjį Kazimierą išpažinėję patvirtiname, paskiriame ir paskelbiame Visos Lietuvos Jaunomenės Ypatinguoju Danguje esančiu GLOBEJŲ pas Dievą, pridėdami visas ir kiekvieną atskirai pagarbą ir liturgines privilegijas, kurios pridera Ypatingiems bendruomenių Globėjams, visai neturint galios tai sukludyti, bet kokiems kitiems dalykams. Tai skelbiame, patvarkome, nuspėdami, kad šis rašta yra ir pasilieka tvirtas, galiojantis ir visada veikias; kad iš jo seka ir įgauna

pinlos galios ir nepaliečiamos pasekos; kad tie, kuriuos tai liečia ar galės liesti, dabar ar ateityje, galės pilniausiai tuomi remtis; nuo dabar tampa nekingu ir neturiniu vertės visa, jeigu šiais dalykais kurio kito autoriteto, žinant ar nežinant, būtų kas bandoma kitaip patvarkyti.

Duota Romoje, pas Šventąjį Petrą po Žvejo Žiedu, 11 dieną birželio mėnesio MCMXLVIII, Mūsų Pontifikato dešimtais metais.

Ypatingu Jo Šventenybės įsakymu, Už Emin. Kardinolų Valstybės Sekretorių

(pas.) J. Bapt. Montini

Subst. Scr. St.

L.S.

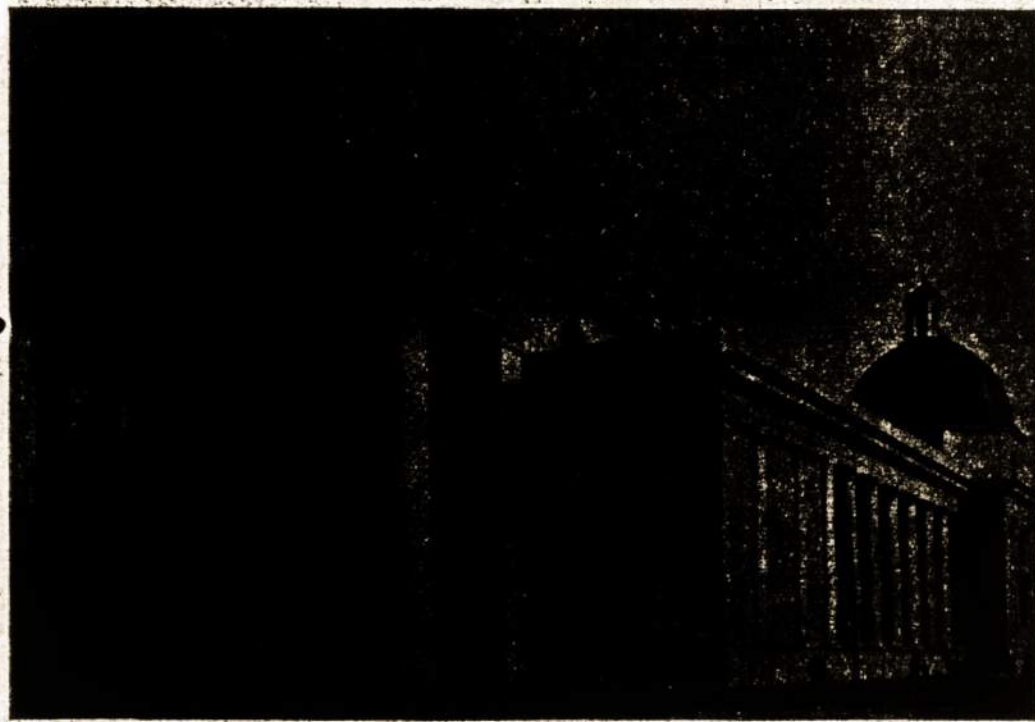
Mylimiausieji

Lietuvių tauta, ne savo kalte vėlai priėmusi krikščionybę, savo Didžiųjų Kunigaikščių — Jogailos ir Vytauto Didžiojo — žodžiu ir pavyzdžiu skatinama, tapo katalikiška. Kartą pažinusi Evangelijos šviesą, mūsų tauta visa siela ir visiems laikams pasidavė Kristui Viešpačiui. Net labai stiprios pagundos iš protestantizmo ir rusiškos stačiatikybės pusės, ne kartą net persekiojimai, nei vieno — kito, kad ir kilmingo, lietuvių atkritimas nuo katalikų tikėjimo, taifos daugiau nepaveikė ir nepajėgė jos atitraukti nuo Katalikų Eklezijos. Ilgai trukę sunkūs karų ir 120 metų Rusijos carų vergijos laikai neleidė tautai tinkamai įvertinti atskirų tautos asmenybių pasiekto krikščioniškojo tobulumo. Tačiau vienas iš mūsų tautos sūnų, Lenkijos Karaliaus ir Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Kazimiero ir Austrijos Kunigaikštystės Elzbietos sūnus — Kazimieras Jogailaitis, savo asmens krikščioniško tobulumo išliko taip aukštai, kad jam priklausė vieta tarp pačių gražiausių Katalikų Eklezijos šventųjų.

Savo Šv. Karalaitį jau seniai ir giliai pamilo, jį garbino, jo šaukėsi kaip savo Danguje esančio Gelbėtojo visose sunkiose valandose. Tautos meilė savo

ja — pirmo narelis — gauta iš Vilniaus Vyskupo Jurgio Tiškevičiaus. Paskutiniojo Bavarijos karaliaus statytoje pilnyje audienų salė ir koplyčia taip pat puošia gražūs Šv. Kazimiero paveikslai. Kada Rusijos carų valdžia Lietuvoje kildė Šventojo garbė, visai iškreipdami istorijos faktus, niekino lietuvių akys Šventojo protėvių — Didžiųjų Lietuvos Kunigaikščių, tai Lietuvos katalikiškos liaudies vaikai, atsidūrę svetimuose kraštuose, ypač Vidurinės Amerikos šalyje, labai ryškiai parodė, kaip lietuvis visur vertina savo Šv. Karalaitį. Ten atsirado ne tik dievnamiai jo garbei, jo vardu parapijos, bet jo vardu susikūrė ten ir vienuolija, įvairios draugijos ir mokslo įstaigos.

Dievo apvaizdai, sutvarkius ir Lietuvai atgavus nepriklausomybę ir laisvę, buvo jautama tautoje noro ir pasiryžimo, kuriu nors ypatingu įvykiu sumanymu pagerbti savo Šv. Karalaitį, kuris jau ilgus amžius buvo lyg tikras vadas visų kovojančių už Dievą ir Tėvynę. To noro ir ryžtingumo daugiau sia rodė laisvos Lietuvos jaunimas. Tėvynę ištikusi neapsakoma nelaimė sukludė sumanymų vykdymą, bet patį reikalą pada-

Vilniaus katedra, kur išėjosi šv. Kazimiero kūnas, dabar okupantų išniekinta ir paversta šokių sale.

Šventajam liudija Vilniaus mieste jo garbei pastatytas gražus šventinamasis ir puošni koplyčia Vilniaus Katedroje, kur ilsiši Šventojo kaulai. Šv. Kazimiero šventumo garas ir jo garbinimas pasklido ir toli už Lietuvos. Jau senais laikais Neapolio mieste Italijoje buvo susikūrusi kilmingųjų jaunuolių sodalija, kuri savo Globėju buvo pasirinkusi Šv. Kazimierą. Sodalijos centras buvo senas, vadinamas „Didėnysis“ Šv. Jurgio dievnamis, kuriame buvo graži, erdvi koplyčia, dedikuota Šv. Kazimiero garbei. Joje stovėjo nedidelė medinė paukštuko statula, kurios kūrėjas, kurio vardu šventųjų relikvijos

rė dar aktualesniu ir pagyvino pasiryžimus. Lietuvos Vyskupai, matydami, visai tautai, o ypatingai jaunimui gresiančius pavojus, norėdami pagyventi lietuvių patikėjimą savo šventuoju Glovėju ir duoti jaunimui krikščioniško gyvenimo vadą klaidų pilname pasaulyje, ryžosi prašyti Šventąjį Tėvą Pijų XII, kad jis savo apaštaline galia teiktusi paskirti Šv. Kazimierą viso Lietuvių Jaunimo Ypatingu Globėju pas Dievą. Gavus tokiam žygiui Šventojo Tėvo pritarimą, buvo kreiptasi į Lietuvius, kuriuos aplinkybės leido pasiekti, kviečiant juos prisidėti prie Vyskupų prašymo. Daug Lietuvių

būsime vis tvirtesnis tautos gyvybės ir tvirtybės pagrindas. Jūsų Broliai kenčia Lietuvoje ar esą šiaurės tirono tremtyje ir kalėjimuose negalės kol kas nei šios naujienos išgirsti nei už ją padėkoti Šventajam Tėvui. Mes tikimės, kad Jūs iš visų pasaulio kraštų atsiliepsite ir Jūsų ir aš Jūsų Brolių vardu, išreikšdami Šventajam Tėvui dėkingumą už parodytą meilę ir užuojautą Lietuvių Jaunimui, ypatingai šiose sunkiose mūsų tautai valandose. Mes tikimės, kad tas dėkingumas bus ne vieno karto, nes laikinas, o amžinai atsimitinis, kol gyva bus Lietuvių tauta.

Nuo dabar Lietuvių Jaunimo

Dail. L. VILIMAS

Procesija Lietuvoje

katalikų - subrendusių ir jaunimo - parašų buvo atsiųsta Vyskupams, kurie kartu su prašymu buvo įteikti Šventajam Tėvui. Į tą Vyskupų ir tikinčiųjų prašymą Šventasis Tėvas atskleidė čia skelbiamu raštu.

Mes, Lietuvos Vyskupai, pranešdami Jums šią Šventojo Tėvo malonę, pareikštą mūsų tautai ir ypač Jums, Lietuviškasis Jaunime, turime vilties, kad Jūs ypatingu būdu teiksite garbę ir dėkote Visatos Viešpačiui, kuris Lietuvai ir visiems Lietuviams yra davęs taip garbingą šventą Globėją, kurio užtarymu Jis jau seniai padėjo Lietuvių tautai, padės jai ir šiais sunkiais laikais ir ateityje.

Mes tikimės, kad Jūs, nors išblaškyti visame pasaulyje, kuris šiandien taip apskrėtas stabmeldiškais nedorais papročiais ir visokiomis klaidomis, mokėsite parodyti dėkingumą ypatingam Jūsų Šv. Globėjui jį garbindami ir sekdami jo ištikimybę Dievo įsakymams, Evangelijai tobulumui, meile Šventiausiam Marijai, uolumu ginti Katalikų Eklezijos mokslą ir jos teises, brangindami sielos ir kūno nekaltybę, pasekdami teisingą pasaulio tuštybės supratimą ir kitas jo dorybes, pelnusias jam amžinąją laimę ir dangiškąją garbę. Eidami jo eitu gyvenimo keliu ir Jūs būsite vis vertesni didesnių Dievo malonių, vis gražiau išgarsinsite Jūsų vardą kaip lietuvių katalikų visur, kur teks Jums gyventi, visų tarpe, su kuriais teks Jums susitikti. Tuo keliu eidami, Jūs

tarpe visuose pasaulio kraštuose turi prasidėti ypatingesnis Šventojo Globėjo garbinimas, atsimenant jį kasdieninėje maldoje, įvedant jo garbei atskiras valandas ir dienas. Sekdami seną Lietuvių tautoje savo laiku prigijusią tradiciją, mes randame, kad Lietuvių Jaunimui būtų tinkamiausia švesti metinę savo Ypatingojo Globėjo šventę — Šv. Kazimiero Relikvijų Perkėlimo dieną, kuriai yra paskirtas pirmas sekmadienis po oktavos Šventiausios Marijos Dangun Ėmimo (sekmadienis po 22 rugpjūčio). Ta šventė jau buvo Jums priminta 1946 metais ir daug kur Jūs jį jau buvo švenčiama. Derėtų, kad jau šiais metais pasiruoštumėte tai šventei visas Lietuvos Jaunimas kartu — pradedant mažiausiais ir baigiant užaugusiais. Amžiumi vyresnieji turite parodyti daugiau iniciatyvos ir uolumo tiek šventę garsinant, tiek ją ruošiant, tiek vadovaujant jaunesniesiems*). Prieš šimtus metų už tikėjimą persekiojami airiai, pakrikę po platų pasaulį, savo tėvynės Airijos Globėjo Šv. Patriko šventę padarė tarsi tautine švente viso angliskai kalbančio pasaulio. Jų pavyzdys tepaskatina Lietuvių Jaunimą šventojo Kazimiero — Ypatingojo Lietuvių Jaunimo Globėjo šventę ruošti su visu širdies atsidėjimu, su visu pasiryžimu, kad jį tap-tų viso bet kur esančio Lietuvių tautos Jaunimo švente.

Visagalis Viešpats Dievas, kuris yra neišsemiamas malonių šaltinis, tebūna gausus Jums, Mylimiausiais Jaunime, savo malonėmis, tesustiprina Jūs šventame tikėjime, Jūsų viltyje ir gerose visos mūsų tautos ir Jūsų kitų tikslų siekia. Komunistai reikalauja, kad kunigai pasirašytų jų „taikos deklaraciją.“

sy Motinos Eklezijos, meilėje Šventiausios Marijos, kurią taip ypatingai garbino šv. Kazimieras, meilėje visiems mūsų Broliams.

Visagalis Viešpats Dievo Tėvo ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios palaiminimas teningia ant Jūsų ir tepasilieka visados.

Joazapas J. Skvireckas, Kauno Arkivyskupas Metropolitas
Vincentas Brizgys, Kauno Vyskupas Pagelbininkas
Vincentas Padolskis, Vilkaviškio Vyskupas Koadiutorius

ZAMS, 1950 metų Kristaus Prisikėlimo dieną.

*) Tremtyje buvę lietuviai kunigai šios šventės mišių tekstą yra gavę. Norintieji jį gauti gali kreiptis į tremtyje esančius Lietuvos Vyskupus.

SLOVAKIJOJ UZDAROMOS KUNIGŲ SEMINARIJOS

Vatikano žiniomis artimu laikui bus uždarytos Slovakijoje visos kunigų seminarijos. Paliekama tik Tirnave seminarija, kuri bet gi bus valdoma komunistų komisaro.

TAIKOS OFENSYVA TURI KITUS TIKSLUS

Berlyno vyskupas kardinolas Freysing išleido savo vyskupijos kunigams raštą, kuriame pareiškia, kad komunistų vadinamoji taikos ofensyva iš tikro visai kitų tikslų siekia. Komunistai reikalauja, kad kunigai pasirašytų jų „taikos deklaraciją.“

Šeštinės

Svešdami Šeštinės, t. y. Kristaus Dangun Žengimo šventę, mes, kaip ir apaštalai, savo dvasioje jaučiame dvigubą nuotaiką: liūdesį ir džiaugsmą.

Liūdina, kad Išganytojas atskiria nuo žemės ir nieko — nei Jo kapo — mums nelieka. Per visą savo gyvenimą žemės Jis tik tiek tepaėmė, kiek buvo būtina, kad Jis būtų tikras žmogus: paėmė kraują iš motinos kūno ir mito žemės vaisiais, kad galėtų sulaukti dienos, kada vėl pas Tėvą žengė. Žemėje neturėjo kur galvos priglausti, todėl ir šiandien pasilima su saviu tik kūną ir pasineria antgaminiame, dieviškame buvime.

Taip žemėje mes neturime Jo kapo, kur galėtume išsiiverkti, kaip prie motinos kapo, arba kurį galėtume gėlim apšodinti, kaip mylimojo...

Ir jei mes neturėtume tabernakulio — altoriaus namelio, — turėtume verkti, kaip visų apleisti našlaičiai, nes Kristaus dangun žengimas yra praradimas net kūno ir kapo, kas paprastai, žmogui mirus, palieka.

Bet Kristaus dangun žengimas mums ir džiaugsmo suteikia, nes tas įvykis yra laidas, kad ir mums ten yra vieta. Dėl to ir apaštalai nuo Alyvų kalno Jeruzalėn sugrįžo su džiaugsmu širdyje. Štai kaip Šv. Raštas mums vaizduoja šį momentą: „Iš ten jis nusivedė juos Betanijos link ir, pakėles savo rankas, palaimino juos. Laimindamas jis atsiskyrė nuo jų ir pasikėlė į dangų. Jie meldėsi ir grįžo Jeruzalėn pilni džiaugsmo“ (Luk. 24,50).

Štai koks paskutinis mūsų Išganytojo vaizdas: malda širdyje ir tėviškos palaiminimas dieviškos rankos. Tad ir mes galime džiaugtis su apaštalais, nes žinome, kad ir danguje Kristus yra toks pat, kaip ir žemėje: draugas, kurs už mus meldžiasi, brolis, kuris mus myli, ir Išganytojas, kuris mus laimina. Ta Jo malda yra mūsų jėga, o Jo laiminimas — mūsų laimėjimas. Jis laukia mūsų, kur nėra nei laiko ribų, nei alkio, nei skausmo, kur visiškai ir pilna laisvė.

Kun. Vytautas Pikturna.

Lietuviai lietuvių ieško

1945 metais iš visų Vokietijos pusių žygiavo nacių galybė triuškindami amerikiečius, anglus ir rusus. Į Dachau koncentracijos stovyklą buvome suvaryti už antinacinę nusistatymą bei veikimą ir su didžiausiu ilgėsiu, sukaupę paskutiniąsias jėgas, laukėme išlaisvinimo. Tačiau didesnį kalinių dalis būtų sutikusi kelias savaites ilgiau kęsti badą ir kankinimus, kad tik ne rusai, bet amerikiečiai pirmieji atidarytų stovyklos vartus, kur jau buvo spėta nukankinti ir sudeginti 250.000 žmonių.

Nelaukėme rusų, nes žinojome, ką reiškia jų "išlaisvinimas": būtume buvę paskelbti išlaisvintais, paskui nuvežti į namus, iš kur turėtume kalbėti apie nacių stovyklose patirtas kankėdas, o vėliau, jei nelentume galvos komunistui bei rusų imperializmui, būtume vėl priversti kartoti istoriją iš naujo. Tik šiuo sykiu mus kankintų ir badu prie sunkaus darbo marintų ne Hitlerio vaikai, bet enkavedistai Sibire ar kitose Rusijos mirties karalystės vietose.

O buvo ne maža baimė, kad rusai pirmieji gali užimti Bavariją, nes jie per Vengrijos laukus skubėjo, nesutikdami didesnio pasipriešinimo, gi amerikiečiams ir anglams buvo nelengva keltis per Reiną ir žengti per Sigfrido linijos sutvirtinimus. Be to, vokiečiai savo žemėje buvo narsesni negu Vengrijoje, kur juos mušė ne tik rusai, bet ir patys vengrai.

Galima tad įsivaizduoti, koks džiaugsmas buvo Dachau koncentracijos stovyklos kalinių tarpe, kada išgirdome, nors dar ir tolimoje, amerikiečių pat-

Žiupsnelis atsiminimų iš Dachau kacetos

rankų gaudimą. Pergvenome džiaugsmą, bet ji slėpėme, nes naciai degė kerštą ir mus sekė sustiprintomis jėgomis. Pačiu paskutiniu momentu jie dar spėjo 7000 kalinių nuvaryti į Alpes, kur iki amerikiečių išlaisvinimo buvo didesnė jų dalis išžudyta.

Jau ir likusieji 8000 buvome sustatyti į gretas ir paruošti žygiui į nežinią, kur mirtis dar labiau grėsė, negu stovykloje, tačiau buvome palikti, nes visi keliai jau buvo amerikiečių perkirsti. Ir taip balandžio 29, sekmadienį, 5 val. po pietų sulaukėme išlaisvintųjų amerikiečių. Neatsimenu, kurios tų divizių kariai buvo, tik dar ir šandien akyse matau to dainio karių nešiojamą ant dešinės rankos auksinį erelį raudoname dugne.

Stovykloje buvę lenkai triumfavo: "Matot, mus išlaisvino Amerikos lenkai." Kada mes reikėme savo abejojimui, jie su pasididžiavimu rodė į viršum stovyklos vartų iškeltą vėliavą su auksiniu ereliu. Nors tas erelis nebuvo panašus į Lenkijos baltąjį arą, tačiau daug ginčytis nebuvo ko, nes karių tarpe tikrai daug buvo lenkiškai kalbančių.

Žinoma, mums lietuviams irgi būtų buvę malonu sutikti Amerikos lietuvių, dalyvavusių pamerktųjų išlaisvinime. Bet kaip ji surasti tokiame būryje karių, su kuriais mažai teturėjo me progos susitikti: stovykloje siautė įvairios ligos, buvo daugybė įvairių šokinėjantių ir rėpliančių parazitų, todėl kariaus buvo draudžiama po stovyklos

Kun. Vytautas Pikturna

rajoną sukinėti.

Nutariau, žūtūt, susirasti lietuvių kari...

Tik atėjus amerikėnams, visos patalpos ir visi rūbai buvo išdezinfectuoti, o patys kaliniai paskiepijami prieš įvairias limpmas ligas. O kadangi ligoniai netilpo vadinamojoje "ligoninėje", tai amerikiečiai pradėjo sergančiuosius perkeldinėti į buvusias esesininkų (nacių karių) patalpas. Žinoma, pirmiausia reikėjo tas patalpas tinkamai įrengti. Tiems darbams kvedavo buvusius kalinius, kurie tam tikrą laiką dar niekur nebuvo išleidžiami, kad įvairių ligų nešnešioti iš stovyklos.

Kartą ir aš nutariau eiti į darbus, nes dirbant ir laikas greičiau bėga, ir žmonių daugiau susitiki gali. Dirbdamas, kur tik susitikdavau koki amerikietį, užkalbindavau lietuviškai. Deje, nors pirmą dieną tokiu būdu "užkabinau" kokią šimtinę vyrų, tačiau ne vienas jų neatsiliepė. Kad ir nepasisekė pirmasis bandymas, kad ir nepatogu kiekvieną užkalbinti, tačiau nusiminiau ir nuo savo plano neatsisakiau. Mat, labai norėjosi lenkam parodyti, kad ir lietuvių karių buvo tame dalinyje, kuris, kaip vėliau paaiškėjo, nieko bendro su lenkais neturėjo, o jų nešiojamas auksinis erelis tebuvo tik diviziono ženklas. Rytojaus dieną tad vėl einu į darbus. Išeinant iš stovyklos, prie vartų stovėjo keli amerikiečiai, kurie kiekvienam iš stovyklos išeinančiam bėrė į kelnes ir už marškinų dezinfektuojančių miltelių.

Aš, atleides diržą, sakau militus pučiančiam kariuviui: "Pūsk, pūsk gerai!" Visa ta ceremonija trumpa, todėl tik tuos

žodžius ir tęsėjau pasakyti. Bet to ir užteko! — Kareivis, išplėtas akis, prašneko lietuviškai: "Ką tu pasakei?..." Aš pakartočiau pasakytus žodžius ir pasisakiau esąs lietuvis. Kareivis, metęs purkštuvą, apsikabino mane, o aš jį, bučiavomės lyg seniai nesimatę broliai...

Į darbus einančiųjų buvo daug, todėl nebuvo kada atsiliekti nuo savo darbo grupės, o ir kareiviui nebuvo kada šnekėtis, todėl trumpai drūtai sutarėme ryt iš ryto susitikti prie tų pačių vartų.

Pasakyta — padaryta: iš pat ankstauro ryto sukinėjau prie vartų ir laukiau mielo, aukšto, barzdoto lietuvių kario.

Ilgai laukti nereikėjo: pro vartus praspūdes, barzdyla pasigriebė mane už parankės ir pasigyrė gavęs leidimą įeiti į stovyklą. Aš tad nieko nelaukęs nutempiau jį į 28-ji bloką, kur buvo dar keli lietuvių kunigai.

Čia vėl visi išsibūdavome, džiaugėmės, o aš aplink stovintiems lenkam pilnu balsu pareiškiau: "To litvin!" Pasakiau tai pilnas pasididžiavimo, kad ir lietuvių kariai mušė mūsų pavergėjus. O malonus buvo barzduotasis Stankevičius iš Pensylvanijos! — Kas keltina dieną atbėgdavo jis pas mus ir atnešdavo pilnas kišenes cigarų, cigarečių, tabako, ir kramtomos gumos...

Vieną dieną stovyklon atėjo su išpuštom kišenėn, iš kurių ištraukė pilną sauja vokiškų pinigų. "Stai", sako, "vakar radome keliolika dežių tokių pinigų. Kelias dežes paleidom pavėjui, o kitas sudeginome. Mes tų pinigų negalim prie savęs laikyti. O, be to, jie juk nebe geri — už juos nieko negali gauti. Šėkit, jei norit, — kišdamas pinigus kalbėjo barzdyla.

Mums irgi atrodė, kad tie pinigai bus išimti iš apyvartos, todėl nei vienas jokio gobšumo ne-

rodėme. Tačiau, dėl visako, visi stovykloje buvę lietuvių išsidalino po lygiai — po 30 marčių.

Rytojaus dieną mūsų mielas kareivis žadėjo daugiau tokių pinigų mums atnešti, tačiau mes jo daugiau ir nebematėme. Pasiteiravęs pas vieną karininką, sužinojau, kad tas dalinys, kuriame buvo Stankevičius, iškeltas kitur, net už Landshuto.

Taip daugiau ir nepesusitikome mielojo lietuvi, kurio mums duoti pinigai dar net ištisus 3 metus buvo apyvartoje. Vėliau ne kartą pagallėdavome, kad Stankevičius be reikalo mums visos dėžės stovyklon neatvilk...

2.

Į kelintą dieną, tik Stankevičiui iš Dachau išvykus, į mūsų bloką kiemą įžingsniavo gerokai įsilinksmėjęs J. P., lietuvis kalnins, dirbęs stovyklos kepykloje. Jis mums pranešė linksma naujieną: "Ir aš suradau lietuvių kareivį. Rytoj aš jį atvesiu čia, mat, šiandien jis nebeturėjo laiko." Čia J. P. mums papasakojo susitikimo istoriją. O buvo taip.

Vieną dieną kepyklon įėjo kalinių darbo grupė vadovavęs amerikietis karys ir balsiai prašneko laužyta lenkų kalba: "Čia pilna lenkų, ukrainiečių, rusų, o lietuviu nematyti". Bet čia tuoj pat atsiliepė J. P.: "O aš kas, jei ne lietuvis? Jei nori, tai ir daugiau jų tau parodysiu!" Čia, kaip P. pasakojo, vėl įvyko tas pats, kaip su Stankevičium: nės patys nepajuto, kaip susikabinę pradėjo bučiuotis. Gi naujai atrastasis lietuvis, bėgdamas pro duris, pasakė: "Palauk tu čia valandžiukę." Po keliolikos minučių kareivis (gaila, pavardės nebeprisimenu, o raštelį, kur buvau užsirašęs jo adresu, kažin kur nukliškau) grįžo su buteliu rankoje. Naujai susipažinusieji gerokai įsilinksmėjo ir sutarė ryt vėl susitikti.

Rytojaus dieną P. atvedė mums naująjį globėją, kuris ir mūsų nepamiršo — atnešė bon-

ką gero gėrimėlio. Naujasis patįstamas, sužinojęs, kad esu kunigas, tuoj pat iš kišenės ištraukė rožančių, ir sako: "Aš katalikas. Tą rožančių, gautą iš mamos, dažnai kalbu."

Bet ir su tuo mielu vyru mes neilgai tegavome drauge būti, nes ir jį kažkur kitur perkėlė.

3.

Lietuviai kunigai, buvę Dachau koncentracijos stovykloje, buvome laikomi drauge su lenkais. Sugyvenome su jais gražiai, tik dėl Vilniaus nuolat piudavomės. Bet tai įvykdavo pradžioje, o vėliau to klausimo neliesdavome, nes geruoju to ginčo niekada nebaigdavome. Šiaip, sakau, visais klausimais sutardavome.

Lenkų stovykloje buvo daug, todėl jie daugiau turėjo prisidavoti negu mes lietuvi. Taip ir stovyklos raštineje, dar nelaisvės metu, buvo keli lenkai, kurie, tik naujam transportui atėjus, jei tik ten būdavo koks lietuvis, tuojau pranešdavo man. Tokiu būdu nebuvo stovykloje lietuvių kalinio, kurio aš nepažindčiau. Bet ir amerikiečiams atėjus, jei kuris lenkas sutikdavo lietuvių Amerikos kari, vakare man pranešdavo. Tokiu būdu patyriau, kad tai vienur tai kitur darbus prižiūri lietuvių kareiviai. Aš tuojau pat eidavau ten į darbą.

EUROPOJE YRA DAR 12,000 LIETUVIŲ TREMTINIŲ
Daugelis jų reikalingi vaistų, kuriuos jie gali gauti tik iš Jūsų.
PADEK JIEMS, Jie to užsitarnavo. Mes stundame į visus Europos kraštus
STREPTOMYCINĄ ir PENICILINĄ ir kitus vaistus.
Greitas ir apdraustas pasiuntimas
Dėl kainų ir kitų informacijų kreipkitės ar rašykite
Citadel Color & Chemical Corporation
154 Nassau St. Dept. 2a.
New York
Telephone: DI 9-2470

NEW YORKO LIGONINĖSE 44.840 LOVŲ

Šių metų pradžioje visose New Yorko miestų ligoninėse buvo 44,840 lovų. Iš viso ligoninių čia yra 171.
Džiovintinkams yra 5,191 lova, chroniškiems ligoniams — 4,386, proto ligoniams 1,610, sergantiems užkrečiamomis ligomis — 601.

NUTEISĖ MIRTĮ NACINĖ ŽUDIKĄ

Vakary Berlyne teismas nuteisė mirti 50 m. amžiaus E. Bauer, kuris Liubliuno kacetose numudijo dujomis daugiau kaip milijoną žydų. Neseniai jis buvo gatvėje atpažintas vieno buvusio kalinio ir suimtas.

REIKALINGI

Vienas ar du vyrai yra reikalingi rinkti grybus. Alga ir gyvenami kambariai bus vietoje.
Bella Mushroom Company
Waterbury, Conn.

Anupras grįžo į tarybinę tėvynę

Man, Anuprai Barabošui, begyvenant dypiškuose tremtinių barakuose, Vokietijoje, įkryję kapitalistinės globos, tie stovyklų komitetininkai, komendantai, policija ir kitokio plauko fašistai. Užpykau ir ant visų šitų BALFo gėrybių. Taip iki šiol ir negavau naujai ant manęs pasiūto kostiumo. Ypač kantrybės netekau, kai per paskutiniuosius stovykloje rinkimus nepatekau į drabužių dalinimo komisiją. Lyg dėl juoko — tik vieną balsą tegavau, bet ir tą patį tik savo mieliosios žmonės Agotos. Todėl, spioves į viską, ir nutariau grįžti į tarybinę tėvynę.

Apie savo kelionę nerašysiu. Žinau, kad jums įdomiau, kaip mane pasitiko tarybinėje tėvynėje. Taigi apie tai ir paporysiu truputį.

Kai tik Vilniaus geležinkelio stotyje išlipau ir išlindau pro laibirintus į aikštę, net apšiverkiau iš laimės ir džiaugsmo. Tokio sutikimo nesitikėjau. Miestas pasipuošęs vėlavomis, paliai stotį išsirikiavusių kariuomenės su orkestru pasitiko mus. Priešais papuošti garbės vartai su užrašu: "Sveiki, grįžę, Anuprai, Anupriene ir Anupriukai!" Susijaudinome su savo bobele iki pat kulnų.

Tuoju pat pribėgo prie mūsų "Tiesos" ir "Tėvynės Balso" reporteris ir išplėtas nemažą savo akis pradėjo teirautis apie mūsų sveikatą, grįžimą, o labiausiai, apie mūsų gyvenimą Vokietijos stovyklose. Viską išporinome iš širdies. Vėliau iš kitų patydomis ir ausį išgirdau kad šis malonusis reporteris esąs garbingo tėvo negarbingas vaiknas.

Kas jus tenai persekiojo, kas sulaukė, kad taip ilgai negrįžote į tėvynę? — klausinėja reporteris.
Taip staiga užkluptas, vos sugraibau atsakymą.
— Fašistai, broliuk, fašistai! — ne savo balsu surikau. Pa-

(Sekant nepakeičiamus Vilniaus melagius "Tiesą" ir "Tėvynės Balsą")

būgau, kad neįtartų, jog aš pats taip ilgai nesusiropėjau grįžti. — Kokios tų fašistų pavardės? — ir reporteris atkišo į mane savo bloknotą ir pieštuką.

Čia tai išpylė mane šaltas cigoniškas prakaitas. Kokį čia fašistą surasti jam? O surasti reikia.

Pala, pala, — greit susivokiau, kad didžiausias fašistas mūsų stovykloje buvo, tur būt, Pranas Pastarnokas. Juk prieš mano išvažiavimą jis prie stovyklos virtuvės lango taip skaudžiai užmynė ant mano nuospaudos, kad net aiktėlėjau iš skausmo. Išsikeikėme, išsikolijomė gerokai, kad net išvažiavimas neatsisveikinau su juo.

— Pranas Pastarnokas, taip ir rašyk, draugas, — atsakiau. Reporteris tik brūkšt, brūkšt ir užsirašė. O paskui vėl klausia:

— Gal jis nacių okupacijos laikais tarnavo policijoje, gal žmones šaudė?

Širdyje nusijuokiau. Kur tau Pastarnokas tarnaus policijoje ir šaudys žmones, kad jis šautuvo iš tolo bijo, o ir į dramblių nepataikytų. Bet sakyti ką nors reikia.

— Taip, tarnavo, šaudė ir žmonėms ant nuospaudų minidžiojo, kad jie su skaudančiomis kojomis negalėtų grįžti į tarybinę tėvynę.

— Tai šitaip! Tasai Pastarnokas draugą terorizavo, kad neįgrįžtumė. Taip ir parašysiu. Brūkšt, brūkšt, ir parašė, o paskui vėl klausia:

— Gal Pastarnokas ir nacių gestape tarnavo?

— Nežinau! Bet jei žmonėms ant nuospaudų lipa, tai galėjo ir tarnauti.

Reporteris brūkšt ir prirašė Pastarnokui visokių kaltinimų, kokių nei aš pats nesuagavau. Net apsidžiaugiau ir užsi-

miršes surikau: "Na, Pastarnokas, skaitysiu "Tiesoje" ar "Tėvynės Balse" apie save ir prisiminai Anuprai Barabošui, kad nereikėjo jam minti ant nuospaudos. Tai puikiai atkarsėjau!"

Paskui priėjo prie manęs toks truputį kreivomis kojomis draugas, melynų lankelių kepurę užsimovęs ant ilgų kaltinių ir, ranką padėjęs ant peties, pasiūlytė pas save į svečius. Visur maloniai sutinka, kviečia, priima, taigi, atsiskykt nepatogu, ypač kad ant jo iki kelių nudrėkusių viršutinių rusiškų marškinų kabojų nudrėbęs didelis naganas.

Užiname į tokį namą, gerai sargybą saugoma, bet mane maloniai praleidžia, pasodina į keletą valandų draugiškai pasišnekame. Iš klausinėja apie mano visokius vargus tremtinių stovyklose Vokietijoje ir kas jų gyventojai, paskui, ką anksčiau veikiau Lietuvoje, kur gyvenau, ir net apie mano mirusius tėvus, kas jie buvo. Taip nuosirdžiai viskuo domisi. Kad neužmirštų, viską susirašė ir paskui pakiošo man pasirašyti. Sakau, jau tokios tradicijos pas mus, kad mielieji sveteliai turi nepagalėti savo autografo.

Buvau girdėjęs, kad jau tokia mada pasaulyje, jog kokių nors žymių žmonių parašus visokie tipeliai renka, su visokiais albumėliais lenda jiems į akis, kad pasirašytų, o paskui už juos gauna brangius pinigus. Susijaudinau tokia man teikiama garbe. Štai kur Anupras pasidarbė žymybė! O stovyklos barakuose ar kokiame nors kapitalistiniame krašte būčiau supelėjęs be garbės ir garso. Su malonumu pasirašiau, nors lopo viršuje juodavo lyg truputį ir keistos raidės: NKVD, bet tiek to. Aš ne iš raižčių kilęs, kad per daug rūpinčiaus jomis.

Pirmąjį vizitą baigus, mano naujasis draugas pro Vilniaus Lukiškių aikštę mane nuvedė į tokius didelius poilsio namus atsigauti po tremties vargų. Ten

radau ir daugiau tokių laiminių. Per kurį laiką išgarinau visas savo kapitalistinių kraštų maisto kalorijas ir mano kūnas ir siela pasidarė daugiau kaip 100 procentų tarybiniai.

Kai jau Lukiškėse palisėjome, mums suteikė naują laimę. Sakau, kapitalistinius kraštus pažinote, dabar kviečiame susipažinti su broliškais respublikomis, kviečiame padaryti ekskursiją į tokius kraštus, kur juodasis auksas pats lipa į žemės paviršių, baltosios meškos ir vilkai, "kazokus" šoka, šiaurės pašvaistės su mėnuliu ir glėbius ima, ir visa tai už dyką. Ne vienos kapelkos nereikės mokėti nei už kelionę, nei už maistą. Koks gerumėlis, ir kokiame kapitalistiniame krašte rasi tokį labdarumą. Viskas nemokamai. Su malonumu sutikome. Ir kur gi nesutiksi, kad dar taip maloniai iš priekio, šonų ir užpakalio palydi mus tokie malonūs nauji draugai, rūpestingai laikydami savo ginklus. Matyt, bijo, kad mus neužpuolų kur pakeliui, jau pasiekus broliškąsias respublikas, kokios nors baltosios meškos bei kitokie nevidonai.

Sudiev, visi ten — stovyklose Vokietijoje likusieji ir išsklavusieji į įvairius kapitalistinius kraštus. Kvietiu jus visus grįžti į tarybinę tėvynę, o ypač tave, Pastarnoke! Kito laiško iš manęs nelaukite. Žinokite, kad laimingieji nemėgsta laiškų rašinėti. Ne taip, kaip jūs ten stovyklose graudžius laiškus rašinėjate savo tetoms ir dėdėms į Ameriką. Jeigu meškos manęs neužbučiuos, vilkai neužkutens ir mano tarybinė siela nenuliks iš šiaurės pašvaistės, tai gal kada susitiksiu netarybinėje Lietuvoje. Bet aš per daug nesitikiu. Iš gero gyvenimo Rusijos tundrose širdis gali neišlaikyti. Žinote, kad jį dažnai iš džiaugsmo plyšta. Tik vieno dalyko bijau, kad širdžiai plystant galiu nebesukulti pareikšti savo padėką tėviui, mokytojui ir vadui Stalinui už laimingą mirtį broliškose respublikose.

Jūsų,

Anupras Barabošius

Tel. DEW 5136
Jos. Kavaliauskas
Laisnininkas
LIETUVIŠ GRABORIUS
Penna ir New Jersey valstijose
Nulidimo valandų prašau
Sautis prie manęs
1601 - 03 So. 2nd St.
Philadelphia, Pa.

Tel. Market 2-5172
Matthew A. Buyus
(Buyauskas)
Laidotuvių Direktorius
426 Lafayette Street
Newark 5, N. J.

Maloniai jus kviečiame atsilankyti į 9-tą metinį, didžiulį
PAVASARINĮ KONCERTĄ IR BALIŲ
KURĮ RUOŠIA

J. Stuko Lietuviško Radio "Rūtos" Organizacija
Sekmadienį, Gegužės (May) 21 d., 1950 m.

ŠV. JURGIO DRAUGIJOS SALEJE
Newark, New Jersey 180-2 New Yorke Avenue

PROGRAMOJE

- ★ Lietuvos Valstybės operos žvaigždė, Vincė Jonuškaitė-Zaunienė, mezzosopranas
- ★ Lietuvos Valstybės Operos artistas, Vladas Ivanauskas, tenoras
- ★ Merginų Radio Kvartetas "Rūta", vad. Liudvikui Stukui
- ★ Lūden, N. J. naujakurių vaidinimas — "Pipsė ir Panelė Tipsė"
- ★ Liet. radio tautinių šokių ansamblis, vad. A. Cvirkaitė ir asist. V. Sarpaui
- ★ Pianistė Marija Slekaitytė

Bus šokių kontestų ir kitokių įvairenybių
— PROGRAMOS PRADŽIA 5:00 val. vak. SALEE DURYS ATDAROS 4:00 val. popiet.
Nuo 8-tos valandos vakaro, šokiams gros MYK. MATULIONIO orkestras
Pangra — \$1.00 (priskaitant 20 centų takų) \$1.20

Tel. POPlar 4110
Charles J. Roman
(Ramanauskas)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa.
Moderniška laidojimo įstaiga
Didelė, graži koplyčia, erdvi salė
Pakeitvingiems suteikiama
nakvynė
Viskas nemokamai
Kreipkitės dieną ir naktį

Jau 9-ti Metai Kai Visi Klausoma...
"Lietuvos Atsiminimų"
RADIJO VALANDŲ
Šeštadieniais, 4:45 - 5:30 p. p.
Stotis WEVD---1330 kil. 5000 w.
JOK. J. STUKAS, Dir.
429 Walnut St. Newark 5, N. J.
Tel. Market 2-5360
SAVI, PAS SAVUOSIUS!

lijond
yra i
verst
Lat
tuvą
lietu
nėmi
mis a
skoli
tikta
valst
Lietu
kinti
monė
mais
gy m
lietu
ir ne
liauti
komu
mask
broli
žinio
tėvy
sesnė
grįžė
su S
muni
turim
rai p
ganiz
(3)
kooro
bendr
rikos
rikos
nė A
rinkę
džioj
kių p
zacij
organ
jam
(1)
dus i
visų
čių,
klubu
muni
nistai
(2)
vius,
sytu
muni
arba
siprat
lintų
tų lie
riose
lyvau
rengi
tų ir
muni
tuotu
nepai
kovos
toliat
AA t
(3)
vietov
apie i
nistin
daryt
bei k
karto
atžym
— I
anglų
pirmą
tę. Ve
— 4
parapi
gegužė
sis an
ga pro
— 6
bažnyč
kiekvie
vakaro
išstaty
— 1
mės p
maži
dalieta
Marija
merga
ta Ga
buvo
rės. P
dalieta
liečių
— 2
Dieną
vetera
priėmė
turėjo
pijos
— 3
kė
Edwa
ceikal

usitikti savo tau-
siminti, kad visi
vairai buvo labai
ikūs vyrai. Nete-
kio komunis-
vijo, kuris nepri-
nėmė, jog labai
uva liko okupu-
kur negali būti
pie bet kokią lai-
nuomonės buvo
s sudėjimo Ame-
sakėsi Ameriko-
nyių "ant stei-
susiradau len-
taujant. Jis mus
cydavo stovyklo-
buvo gardaus
stipruolis pripy-
kšenos šokolado
kydamas: "Pasi-
nesės, nes aš bi-
nešiotis." "Ko-
kareiviams už-
us valgyti?" —
ustebęs.

"Neuždrausta.
gia. Mat, vakar,
okietaitės pa-
i, tai tos kad
dėjo mane glos-
lioti, tai aš vos
s turiu pačią,
i nenoriu vėl į
pakliūti. Pasi-
rendes."

iau susitikę lie-
alyvavusių Da-
jos stovyklos
kuriais teko
andėlių nuosir-

IGONINĖSE
OVU
džioje visose
ty ligoninėse
Iš viso ligo-

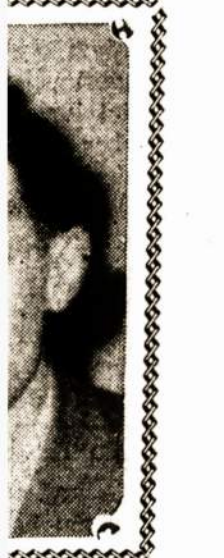
yra 5,191 lo-
gionams —4.
mis 1,610, ser-
amomis ligo-

TI NACINĮ
tą

teismas nu-
i amžiaus E.
blino kacete
daugiau kaip
enias ji buvo
vieso buvu-
tas.

INGI

rai yra reika-
Alga ir gy-
bės vietoje.
Company
ry, Conn.

didžiulį

acija

sopranas

rpaiui

al. popiet.
ras
1.20

I visus patriotus lietuvius

(Atkelta iš 2 psl.)

lijono mūsų nedidelės tautos ir
yra užsimoję visą Lietuvą pa-
versti vienu buriokynu.

Laisvą ir nepriklausomą Liė-
tuvą sukurti padėjo Amerikos
lietuviai savo didžiomis politi-
nėmis pastangomis ir piniginė-
mis aukomis. Dabar, kada ma-
skolių įkūnytas bolševizmas ne
tikrai pavergė laisvą Lietuvos
valstybę, bet plukdo kraujuose
Lietuvos žemę ir siekia išnai-
kinti visą tautą genocido prie-
monėmis — masiniais žudy-
mais ir trėmimais į Sibiro tai-
gų mirties stovyklas. Amerikos
lietuviai negali pasilikti ramus
ir nevelklus. Jis negali bičiu-
liauti ir bizniauti su išgamomis
komunistais, kurie garbina
maskolius, žudančius mūsų
brolius ir seseris. Juo baisesnės
žinios ateina iš mūsų senosios
tėvynės, — o jos kasdien bai-
sesnės, — tuo aktyvesnė ir
griežtesnė turi būti mūsų kova
su Stalino pakalkais — komu-
nistais šioje šalyje. Tą kovą
turime vesti kiekvienas paski-
rai privačiame gyvenime ir or-
ganizuotai viešumoje.

3) Šiai kovai vadovauti ir
koordinuoti yra sudarytas
bendras visų patriotinių Ame-
rikos lietuvių organas: "Ame-
rikos Lietuvių Antikomunisti-
nė Akcija" — (ALAA). Susi-
rinkę balandžio 12 dieną, di-
džiojo New Yorko ir apylin-
kių patriotinių lietuvių organi-
zacijų atstovai pritaria tokio
organo sudarymui ir paveda
jam vykdyti šiuos uždavinius:

(1) Tiksliai nustatyti var-
dus ir viešai paskelbti boikotą
visų tų organizacijų, laikraš-
čių, draugijų, susivienijimų,
klubų ir biznių, kurie yra ko-
munistų valdomi arba komu-
nistams talkininkauja;
(2) Išpėti visus dorius lietu-
vius, kad jie — a) nepriklau-
sytų komunistinėms ar proko-
munistinėms organizacijoms
arba išėitų iš jų, jei per nesu-
sipratimą priklausė; b) pša-
lintų komunistus iš kontrolės
tų lietuviškų organizacijų, ku-
riose jie yra įsibrovę; c) neda-
lyvauti jokiuose komunistų pa-
rengimuose; d) neprenumeruo-
tų ir neremty garšinamais ko-
munistinės spaudos; e) boiko-
tuotų visus tuos biznius, kurie
nepaisydami čia paskelbtos
kovos prieš komunizmą, rem-
s toliau komunistus ir dėl to AL-
AA bus paskelbti boikotuotini.
(3) Atskirose kolonijose ir
vietovėse — (a) surinkti žinias
apie komunistines ir prokomu-
nistines organizacijas; (b) su-
daryti sąrašus visų komunistų
bei komunistuojančių ir užvesti
kartotėką (file), kurioje būtų
atžymėtas kiekvieno veikimas,

BAYONNE, N. J.,
NAUJIENOS

— Misijos mūsų parapijoje
anglų kalba prasidėjo praėjusi
pirmadienį ir tęsis visą savaitę.
Veda Tėvas Gabrielis, C.P.
— 40 Valandų atlaidai mūsų
parapijoje prasidės sekmadienį,
gegužės 21 d., po sumos ir baig-
sis antradienį vakare iškilmin-
ga procesija.

— Gegužinės pamaldos mūsų
bažnyčioje lietuviškai būna
kiekvieną penktadienį 7:30 val.
vakare. Pamaldos įvyksta prie
išstatyto švent. Sakramento.
— Marijos vainikavimo iškil-
mės puikiai pavyko. Dalyvavo
maži vaikučiai ir mergaitės so-
daliatės: jaunesnės ir vyresnės.
Mariją vainikavo sodaliatės
mergaičių pirmininkė Margari-
ta Gaupsaitė. Iškilnių metų
buvo priimtos dvi naujos na-
rės. Po pietų pačią dieną so-
daliatės autobusu vyko į soda-
liatėlių suvažiavimą Brooklyne.
— Gegužės 14 d. — Motina
Dieną mūsų parapijos katalikai
veteranai kartu su sodaliatėmis
priėmė bendrai šv. Komuniją ir
turėjo bendrus pusrūčius para-
pijos salėje po 9 val. šv. mišių.

— Mūsų bažnyčioje susituo-
kė Agnietės Draskinaitės su
Edward Meyers ir Marija Ma-
celkaitė su Bruce Michm.

Newark, N. J.

Misijos

Šv. Trejybės Lietuvių parap.
gegužės 22 d. prasidėdė 2 sa-
vaidžių misijos. Pirmoji savaitė
skiriama moterims, antroji vy-
rams. Taip pat į misijų dienas
teina per Sekmines 40 Valandų
atlaidai ir birželio 4 d. Šv. Tre-
jybės, kaip parapijos bažnyčios
patrono, atlaidai, kuriais ir
baigsis misijos. Misijas ves kun.
J. Bruzika, S. J., atvykęs iš
Trenties.

Visi parapijiečiai ir kaimynai
kviečiami uoliai misijose daly-
vauti ir pasinaudoti Dievo malonė-
mis.

Kun. prel. J. Kelmelis

ISKILMINGA VAKARIENE

Sekmadienį, gegužės 21 die-
nā Apreiškimo parapijos žemu-
nijos salėje (Hayemeyer ir
No. 5th St., Brooklyn, N. Y.)
ruošama iškilminga vakariene
(surprise party) svarbiam as-
meniu pagerbti.

Vakarienei bilietų dar bus ga-
lima gauti prie įėjimo į salę.
Pradžią 5 val. vak.

ADOLFAS KREGŽDYS

prilma taisyti laikrodžius. Gali-
ma užsakyti naujus laikro-
džius ir įvairius papuošalus. Jei
pirkdamis laikrodį pristatysite
seną nepataisomą, gausite iki
25% nuolaidą.

147 Starr St., Brooklyn
(Jefferson stotis — BMT
Canarsie).

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIE- ČIŲ KLUBO NARIŲ DEMESIO

Gegužės 26 d. įvyks biznio
skyriaus susirinkimas savame
name 280 Union Ave., Brook-
lyn.

Visi klubo nariai kviečiami
dalyvauti, nes bus padarytas
finansinis raportas iš biznio ei-
gos. Taip pat bus svarstoma eilė
kitų klausimų, kaip pagerinti
klubo padėtį.

Pradžią 7:30 val. vakaro.
Skr. Pr. Vaitukaitis

APLANKE "AMERIKOS" REDAKCIJA

Atgabėnė BALFui apie pusę
tonos suaukoto tremtinių reika-
lamis drabužių ir kitų daiktų, ta
pačia proga aplankė ir "Ameri-
kos" redakciją Linden, N. J.,
132 BALFo skyriaus pirminin-
kas J. J. Liudvinaitis ir žinomas
Linden veikėjas D. Budreckas.
Susipažinę su "Amerikos" re-
dakcija ir darbu spaustuvėje bei
pasikalbėję aktualiais reikalais,
svečiai išvyko, linkėdami "A-
merikai" geriausios sekmės ka-
talikiškojo ir lietuviškojo darbo
bare.

PARDUODAMAS
labai pigiai 8 šeimų namas
Williamsburge.
Telefonas: LA 5-3638.

LIETUVIŲ DIENOS KNYGELĖS

Lietuvių Dienos knygelės jau
visiems išsiuntinėtos. Kas dar
jų negavo, prašome kreiptis į
"Amerikos" Administraciją.

Pinigų už knygutes jau pri-
siuntė šie mūsų rėmėjai:

Kun. T. Žiuraitis,
Providence, R. I. \$3.00
Kun. P. M. Juras,
Lawrence, Mass. 3.00
Kun. Urbonavičius,
So. Boston, Mass. 3.00
St. Casimir Sisters,
New Phila., Pa. 3.00
T. Stanulis,
Waukegan, Ill. 3.00
Kun. Albavičius,
Cicero, Ill. 3.00
Pr. Pukas,
Philadelphia, Pa. 3.00
P. Vailiulis,
Greenpoint, N. Y. 3.00
M. Ramanauskas,
California 5.00
Jos. Wolkus, Paterson 3.00
A. Krivickius,
Newark, N. J. 3.00
Jer. Bubelis,
Brooklyn, N. Y. 3.00
Ateitininkas
is Waterbury, Conn. 3.00

Kazys Mansukas
Shenandoah, Pa. 3.00
Kun. V. Slavynas,
W. Virginia 3.00
M. Ozelas, Harrison, N.J. 3.00
Kun. J. Sitavičius,
Jamaica, N. Y. 5.00
Kun. C. Zvirblis,
Providence, R. I. 3.00
J. Zemaitis,
Millburn, N. J. 3.00
A. Drungienė,
Brooklyn, N. Y. 3.00

"Amerikos" Rėmėjai

— Baltasukas, iš Brooklyn,
atsilankęs "Amerikos" redak-
ciją, paaukojo laikraščio fondui
\$1.00.
— K. Sinkevičienė iš Mas-
peth, N. Y., prisuntė prenume-
ratui už "Ameriką" \$5.00.
— John Sonkus iš Bayonne,
N. J. prisuntė laikraščio fon-
dai \$1.00.
— Juozas Sabulis iš Brook-
lyno užsimekojo prenumeratą
už 2 metus.
Visiems nuosirdžiai dėkojame
"Amerikos" Administracijai

DEMESIO.

Newarko ir Apylinkės Lietuvių
Tremtinių Draugijos

GEGUŽINĖ-PIKNIKAS įvyks sekmdienį gegužės 21 d.

LINDENO LIET. LAISVĖS PARKE

340 Mitchell Avenue, Linden, N. J.

Meninę dalį išpildys iš Brooklyn p-lės Bichnevičiūtės
taut. šokių grupė, po to linksma programa su turtingais
laimėjimais, muzika, šokiais, gėrimais ir užkandžiais.

Įėjimas 50 centų. Pelnas skiriamas šelpti pasilikusiems
Europoje lietuviams tremtiniais seneliams ir ligoniams.
Esant blogam orui, Gegužinė-Piknikas įvyks ten pat salė.
Privažiuoti: iš Newarko Public Service Bus No. 62 iki
Wheeler Park — Wood Ave.

NAMŲ SAVININKAMS

Lietuvių namų savininkų,
Brooklyn and Queens Home
Owners, Inc. narių susirinkimas
įvyks penktadienį, gegužės
(May) 19 d. 8 val. vakare, Lea-
der Observer svetainėje, 80-30
Jamaica Ave., Woodhaven, N.
Y.

Ir ne nariai namų savininkai
yra kviečiami atvykti į minėtą
susirinkimą ir įsijungti į namų
savininkų veiklą.

Valdyba

INŽINIERIAMS, ARCHITEK- TAMS IR TEHNİKAMS

Gegužės 27 d. (šeštadienį) 7
val. vakare A. ir E. Povilanskų
svetainėje, 158 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y. visi inžinie-
riai, architektai ir technikai
kviečiami į Am. Liet. Inžinie-
rių ir Architektų Draugijos
New Yorko narių visuotinį susi-
rinkimą, kuriame bus archit.
VI. Švipo paskaita, o taip pat
bus svarstoma Amerikos Lietu-
vių Inžinierių organizuojamo vi-
suotino suvažiavimo New York-
ke reikalai.

Valdyba

PRAKALBOS IR DAINOS

Darius - Girėno paminklo
statymo reikalų ruošiamą pra-
kalbos ir dainos. Bus aiškinama
paminklos vietos klausimas ir
jį išvaldos leidimas iš New
Yorko miesto.

Kalbės prof. Juozas Pajajus,
komiteto nariai, adv. S. Briedis
ir kiti.
Dainas pildys Harmonijos An-
samblis, vad. Violetai Tamkiu-
tei - Pranskus. Pramoga įvyks
gegužės (May) 21 d., Lietuvių
Piliečių Klubo salė 280 Union
Ave., Brooklyn, N. Y. Pradžią 3
val. po pietų. Visus nuosirdžiai
prašome atsilankyti.

Paminklo Statymo Komitetas

PIGIAI PARSIDUODA Pian-
nas ir Player Piano. Labai ge-
rame stovyje. Skambinti telefo-
nu: Michigan 2-4465.

KAMBARYS su baldais vyrai
200 So. 2nd St. Skambinti skle-
pan. Kreiptis vakare.

REIKALINGI jaunai porai 3
ar 4 garų apšildomi kambariai.
Nuomos dydis nesvarbu. Skam-
binti telef. LA 5-1821.

E. POVILANSKŲ

Baras ir Restoranas

Pulki Salė Seimyninėms Pramogoms

158 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-9737

Telefonas: EV 7-7411

KLEEN KOL COAL CO.

LISAUSKO ANGLIŲ KOMP.

Anglys, Coke ir Aliejus

494 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenimo vieta
Tel. RA 6-8406 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

KLAUSYKIT RADIO!

KIEKVIENA SEKMADIENI 1:30 val. po pietų.

SUTVARKOMI BIZNIŲ TAKSAI

Sutvarkom visokios rūšies taksus visų jurisdikcijų: Federalius Stato
ir Vietinius visiems Statams ir Municipalams Jungtinėse Valstybėse ar
Užsieniu Šalyse.

Visos knygos ir rekordai raportavimui takų pavieniams, pavienių
biznių, partnerystės ir korporacijų miestie ir už New Yorko miesto
ekspertikai tvarkomos advokato Zubavicz, kuris turi teisę prakti-
kuoti bile teisine Jungtinėse Valstybėse ir Federalis Valdžios ir kuris
yra patyres accountant dabar tvarkantis taksus visokių biznių, didelių
ir mažų, visoje šalyje ir užsieniuose. Toliau galima daryti ir laisvais.
Asmeniški periodiniai ir du-metiniai vizitai yra daromi bile bizniuose
naudojant šį patarnavimą visur Jungtinėse Valstybose ir užrubežyje.

Prašome kreiptis angliškai ar lietuviškai dėl smulkmenų kas link
mano geriausio jums patarnavimo.

RASYKITE:

STANLEY P. ZUBAWICZ (ZUBAVICIUS)

111 Ainslie Street Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EV 4-3049

ALLIANCE NITE CLUB

KAZYS IR ALVINA BUIVIDAI, Savininkai

Viena iš puošniausių pasilinksminimui vieta visam New Yorke

SOKIAMS GROJA 2 ORKESTRAI

NEAPSAKOMAI IDOMUS FLOOR-SHOW

BARO COCKTAIL ORKESTRAS linksmina svečius kas vakara

80 ST. MARKS PLACE NEW YORKE

(8th Street ir 1st Ave. kampas)
Tel. Gramercy 7-9765

Jos. Zeidat, Jr.

BAR & GRILL

LIETUVIŠKA UŽEIGA

— Nebrangiausia ir — Geriausia —

pas ZEIDAT'S

411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

TELEVIZIJA KAS VAKARAS

Brooklyn Lietuviai Gydytojai

Dr. John Waluk

161 No. 6th Street

Tel. EVERgreen 8-9229

VALANDOS:

8-10 ryto

1-2 po pietų

6-8 vakare

Sventadieniai susitarus

Dr. A. Petrika

(Dantų Gydytojas)

221 So. 4th Street

Tel. EVERgreen 7-6868

VALANDOS:

9-12 ryte

1-8 vakare

Penktadieniai uždaryta

Brooklyn Lietuviai Graboriai

Tel. EVERgreen 7-4335

Tel. Stagg 2-5043

Stephen Aroniskis

(Armakauskas)

Graborius — Balsamuotojas

Moderniška Kopyčia

423 Metropolitan Ave.,

Brooklyn, N. Y.

Matthew P. Ballas

(Bieliauskas)

Laidotuvių Direktorius

Notary Public

660 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

EVERgreen 8-9770

Tel. Virginia 7-4499

Joseph Garszva

Graborius — Balsamuotojas

231 Bedford Avenue,

Brooklyn, N. Y.

F. W. Shalins

(Šalinskas)

Laisniuotas Graborius

Suteikiam Garbingas

Laidotuves

— \$150 —

KOPLYČIA SUTEIKIAM

NEMOKAMAI

84 - 02 Jamaica Avenue,

Brooklyn, N. Y.

JAUKI LIETUVIŠKA UŽEIGA

JUOZAS MOCEJUNAS, Sav.

VYNAS — LIKERIAI — ALUS

BARAS — RESTORANAS

574 Hudson Avenue

Rochester, N. Y.

Tel.: Main 7646

Apreiškimo parapija

GRAZUS MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Gegužės 14 d. 5 val. p.p. parapijos salėje šeštadienį lietuvių mokykla kartą su vietine ateitininkų jaunimo kuopa surengė Motinos minėjimą. Dr. A. Šerkšnas, atidavęs minėjimą, pakvietė garbės prezidiumo daugiaaukštę motinas, paliekant vidurinę kėdę laisvą, papuoštą lietuvišku kryžium ir gedulo juosta, kaip simbolį kankinamos ir kenčiančios motinos už geležinės uždangos.

Pradžioje graži žodžių motinų pasveikino parapijos klebonas kun. N. Pakalnis.

"Amerikos" redaktorius Gražiūnas išsamiai paskaitė skaitę apie lietuvių motinos vaidmenį mūsų tautai.

Visi vaikučiai po paskaitos pasveikino savo mamytės įteikdami joms gėlių.

Mokyklos vaikai padėklamavo ir padainavo keletą dainelių.

Grazus vaizdelis buvo suvaidintas, paimtas iš M. Peckauskaitės "Senam dvare", kurį paruošė Baužinskaitė.

Motinų vardu padėkojo už šį minėjimą Šetkienė.

Programai vadovavo Bobelis.

GRAZI MOTERŲ ŠVENTĖ

Sekmadienį, gegužės 7 d. 10 val. buvo Moterų Sąjungos 27 kuopos užprašytos šv. Mišios, kuriose dalyvavo daug sąjungiečių. Po pamaldų parapijos sveitinė buvo surengti pusrūčiai. Labai gražiai paruoštas pusrūčius šiai iškilmėi paaugojo G. Katilienė, kuri parodė, kaip brangina savo sąjungą. Kuopa parapijoje veikia jau 34 metai. Bet į šią šventę atsilankė ir pirmosios kuopos organizatorės garbės narės Dobrovolskienė, Terebeizienė, Mikulskienė ir Kubilienė.

Prie paruošimo prisidėjo Gailienė, Katilienė, Ragelienė, Terebeizienė ir Razmantienė. Laimėjimas buvo leista kny-

NEW YORKO MOKSLEIVIAM ATEITININKAMS

Gegužės 21 d., Apreiškimo parapijos mokyklos patalpose šaukiamas moksleivių ateitininkų kuopos susirinkimas. Visi nariai privalo dalyvauti. Pradžia 12:30 val. (tuojau po 11 val. pamaldų).

Kuopos Valdyba

gūtės, dvi pinigines dovanos. Laimėjo abi dovanas Cecilia Henry. Mažesnių dovanų laimėjo Adomienė, Stokienė, ir Maskolaitienė.

Valdyba dėkoja visoms atsilankiusioms ir šio pobūvio rengėjoms.

PAGERBĖ MOTINAS

Pereitą sekmadienį parapijos salėje įvyko iškilmingi Komunijos pusrūčiai, surengti Soda-liečių motinoms pagerbti. Miela priminti, kad programa buvo pravesta lietuvių kalba. Adelė Bobinaitė puikiai lietuvių kalba vedė programą.

Motinos dieną per sumą pirmą kartą pasirodė vyrų choras, pagiedodamas naujai išmoktas mišias. Pirmas bandymas pavyko visi gerai. Girdėti, kad chorvedis muz. Povilas Sakas žada bent vieną kartą mėnesyje sekmadienį pasirodyti su vyrų choru.

Suzana Griškaitė,

kurios koncertas įvyksta šį šeštadienį, gegužės 20 d., Baribon Plaza Concert Hall, 101 West 58th St., New York City. S. Griškaitė yra pasirodžiusi lietuviams jau keletą kartų. Jos malonus dramatinis sopranas balsas šiltai nuteikia klausytoją. Taip pat turininga programa, be abejo, smagiai nuteiks koncerto dalyvius. Šalia klasikinės dainos ir 5 lietuviškas dainas: Mano sieloj šiandien šventė, Agonėlės, Obelių žiedai, Mano rožė ir Oi greičiau, greičiau.

Tai bus paskutinis solistės koncertas prieš išvykstant į Europą. Šiam koncertui bilietai po \$2.40 ir \$1.80. Galima gauti ir "Amerikos" įstaigoje.

KARALIENĖS ANGELŲ PARAPIJOS ŠV. VARDŲ DRAUGIA RENGIA

PAVASARINĖ BALIŲ

Su užkandžiais, gėrimais, muzika ir šokiais

Penktadienį, gegužės-May 26 d., 1950 m.

Karalienės Angelų Parapijos Salėje

SO. 4th ir ROEBLING ST. kampas, BROOKLYN, N. Y.

Įėjimas iš Roebling St.

Pradžia 7:30 val. vakare.

Ižanga 50 centų

Maspetho Žinios

KVIEČIAME IR PRASOME ATYDOS!

Maspeth, N. Y. — Kiekvienas doras žmogus gerbia ir myli savo motiną ir gelbsti ją neįlaime. Doras lietuvis gerbia savo gimtąją šalį, jos papročius, palikimą ir niekad jos neišsižada. Lietuva tai mūsų motina, kuri vadinama dainų šalimi. Lietuviai juk yra dainų šalies vaikai. Daina lydi mus per visą gyvenimą. Lietuvis daina guodžiasi varge ir nuliūdime, dainuoja ir džiaugsme.

Tad mūsų pareiga palaikyti savo prigimtąją kalbą ir dainas šioje šaly. Susimastykite! Niekas neužginčys, jog mūsų, lietuvių, vaikai lietuvių salėje vaidina ir dainas tik angliskai ir susirinkimus veda tik anglų kalba.

Bet dar yra dalis jaunimo, kurio tarpe dar dega kibirkštėlė Lietuvos meilės, jų tarpe skamba lietuviškos gražios dainos, ir skleidžia jis Lietuvos meną, vaidinimus ir koncertus atlikdamas tik lietuvių kalba. Tą garbę išlaiko parapijos choras. Šalia visų kilnių darbų, šis choras be jokio atlyginimo per išitus metus bažnyčioje savo giedojimu puošia visas pamaldas. Dirba Dievui ir Tėvynei!

Tad prašome palaikyti šio jaunimo kilnius darbus. Kviečiame atsilankyti gegužės 20 d. į parapijos salę 64-25 Perry Ave., Maspeth, N. Y.

Atsilankydami, suteiksite moralinę ir materialinę paramą šiai rinkinei lietuvių jaunimo dalelei. Atsilankę pamatysite moderniąją "Mirtą Činčibiraite", išklausysite koncerto ir bus proga pasidžiaugti buvusių tremtinių klasiškų išpildymu tautinių šokių, vadovaujant p. lei Jadvygai Bichnevičiūtei. Po

to bus bendri šokiai prie puikaus "Nakties pelėdų" orkestro.

Visus širdingai kviečia V. J. Atsimainymo par. Choras

LIET. KAT. FEDERACIJOS APSKR. SUSIRINKIMAS

New Yorko Lietuvių Katalikų Federacijos apskrities susirinkimas bus gegužės 26 dieną, penktadienį, 8 val. vakare, Apreiškimo parapijos salėje.

A.L.R.K. MOTERŲ SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS

A. L. R. K. Moterų Sąjungos New Yorko ir New Jersey apskrities suvažiavimas įvyks birželio 11 d. 2 val. po pietų Šv. Trejybės parapijos salėje, 207 Adams St., Newark, N. J.

Prašau visas kuopas išrinkti ir atsiųsti į minimą mūsų suvažiavimą atstoves, nes yra daug svarbių mūsų brangios organizacijos reikalų aptarti.

Pirmininkė

Angelų Kar. parapija

Sekmadienį, gegužės 21 d., 5 val. vakare, Angelų Karalienės Parapijos Treinininkai parapijos salėje rengia laimėjimų vakarą. Visi kviečiami dalyvauti.

REIKALINGI garų apšildomi 3 ar 4 kambariai jauni porai. Nuomos kaina nesvarbu. Skambinkite telefonu LA 5-1321.

EV 4-9293

SALDAINIŲ PALOCIUS

GERIAUSIOS ROSIES

Leigvi Užkandžiai, Kava, Arbata, Hot Chocolate PUSRYČIAI — PIETOS — VAKARINĖS. Geriausios pasirinkimas AISKRYMAS gamintas namie iš geriausios sūtenos, ALUS iš geriausio bravorų. Parengimams priimami užsakymai. KREIPKITES:

Juozas Ginkus

495 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

Evergreen 7-1423

NAUJAI ATIDARYTA

J. Kumpiko

Electro Motorų Dirbtuvė

TAISO:

Electro Motorus — Ventilatorius — Kirpimo bei skutimo mašinas — skalbimo mašinas ir dulkių siurblius.

Garantuotas ir greitas patarnavimas.

105 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

TREMTINYS

LAIKRODININKAS

A. ANDRIUSKEVICIUS

Gera taisykla laikrodžius, taipgi turi juvelyrinių daiktų pardavimui.

Reikale kreipkitės pas saviški.

245 Union Avenue

Brooklyn 11, N. Y.

GERI PASIŪLYMAI

Pardavimai

Bar & Brill — alus, degtinė ir valgiai puikiai įrengtose patalpose su gera biznio apyvara. Galima pirkti su namu ir kambariais gyvenimui.

Dvieju šeimų namas su centraliniu apšildymu ir tuščiais kambariais. Pradoma kaina \$6500. Cash įmokėti \$2000. arba daugiau.

Apdraudimas

Iki \$5000.00 už kiekvieną šeimos nari saugi draudimo bendrovė padengs gydymo išsąsirus vaikų paralyžiaus (polio) ligą. Visos šeimos narių dviejų metų apdrauda kainuoja tik \$10. Vieno šeimos nario dviejų metų apdrauda \$5. Apdrausite savo vaikus tuojau!

Pilietybės reikalai

Nepiliečiams suteikiame reikalingas informacijas, išpildome aplikacijas pagalbime pasiruošti kvotimams įgijimui Amerikos pilietybės.

Namų ir būstų pirkimo ir pardavimo reikalais ir visokios apdraudimo reikalais — visuomet malonėkite kreiptis žemiau pažymėtu adresu.

J. P. MACIULIS

REAL ESTATE & INSURANCE

8656 85th St., Woodhaven 21, N. Y.

Tel. Virginia 7-1896

NAMAI PARDAVIMUI

No. kalnuose

Visas tuščias namas su vienuolika kambarių. Atskirai statytas — mūrinis. Aliejum apšildomas. Garažas. 60x120. Du bloškai nuo 8th Ave. subway. Taipgi turime ir naujų namų.

ZINIS

REpublic 9-1506

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

ŠESTADIENIAIS 2 iki 3 VAL POPIET — WWRL 1600 kc

Gyvuoja virš 20 metų oro bangomis, transliuojama visuomenės įvairūs pranešimai, naujienos, muzika

(Viešos žinios, parengimai: koncertai, šokiai ir t.t.)

Vestuvės, puotos, liūdni pranešimai)

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. Evergreen 4-9293

"AMERIKOS" SPAUSTUVEJE

Spausdinami įvairūs

Spaudos Darbai:

- PLAKATAI
- BILIETAI
- KONSTITUCIJOS
- KNYGOS
- ŽURNALAI
- VESTUVIŲ KVIETIMAI

Užleikite pasižiūrėti naujai gautų Wedding Invitations pavyzdžių.

"AMERIKA"

417 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.

Stephen Bredes Jr.

ADVOKATAS

197 Havemeyer Street
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. Evergreen 7-9394

Anton Appel

JERSEY PORK

428 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Didelis pasirinkimas

Lietuviškų dešrų ir skilandžių

John W. Ansell

LIETUVIS ADVOKATAS

15 Park Row, New York

Telefonai:

Ofiso Tel. Namų Tel.

WO 2-3497 NE 9-5688

Evergreen 4-0203

DAKTARAS

S. S. Locket, M. D.

223 South 4th Street
Brooklyn, N. Y.

Val.: 1-2, 6-8—ir susitariant

STagg 2-1454

F. GRAZYS ir SŪNUS

KONTRAKTORIAI

Atlieka mūrinių namų sienų išlyginimą, plasteravimą, šilgintvų cementavimą ir kt. darbus.

283 MAUJEE ST., BROOKLYN 6, N. Y.

DAvenport 6-0259

RALPH KRUCH

FOTOGRAFAS

65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

NY 7-4554 - 4555

ILARDI CO.

895 Broadway,

Brooklyn 6, N. Y.

PIGIAU, NEGU KADA BUVO

PARDUODAMA!

Televizijos Aparatai

RCA Victor T100

Tik \$169.95

Duodami lengvam ir ilgalaikiui

ismokėjimui

Siūlo Geriausių Firmų

REFRIGERATORIUS

• GENERAL ELECTRIC • FRIGIDAIRE

• WESTINGHOUSE • PHILCO

TAIPGI TURI IDEALŲ PASIRINKIMĄ

Gasinių ir aliejum šildomų PEČIŲ

RADIO APARATŲ

TELEVIZIJOS APARATŲ

SKALBIMO MAŠINŲ

ir kitų ELEKTRINIŲ PRIETAISŲ

Pirm, negu ka pirksite, prašome atsilankyti pas mus ir įsitikinti, kad mūsų prakės ir pirkimo sąlygos yra geriausios.

Atsilankę, reikalaukite pasimatyti su lietuviu atstovu

JOSEPH N. ZAYAN, nes tik per jį gausite didžiausią nuolaidą...

Šeštadienį, GEGUŽĖS 20, 1950

6:30 val. vak.

Rengia V. J. Atsimainymo

Parapijos Choras

Šokiams gros

Nakties Pelėdų

Orkestras

Parapijos Salėje

64-23 PERRY AVE.

MASPEETH, N. Y.

BILIETAS \$1.00

Vien į šokius 75c.

MENO VAKARAS

VAIDINIMAS,

KONCERTAS

IR ŠOKIAI

"MIRTA ČINČIBIRAITE", 3-jų veiksmų komedija

Vaidins: Ignas Zitikas, Kazys Lakačauskas, Petras Kalibatas, Elena Matulionytė, Marė Zemaitė-Biter, IBruta Gintautaitė, ir Opa Visminaitė.

Koncertui chorą ruošia muzikas Antanas Visminas. Išpildys lietuvių garsųjų kompozitorių veikalus.

Pirmą kartą Maspeth pasirodys su tautiškais šokiais buvusių tremtinių šokėjų grupė, vadovaujant Jadvygai Bichnevičiūtei.

V. J. ATSIMAINYMO PARAPIJOS CHORAS, VAD. MUZIKA A. VISMINO